

Paläokarpologie
Hambach Karpofloren
Miozän, Pliozän Pleistozän

Geo-Paläontologisches Forum
Nummer 1
Olching 2025

Karpofloren aus dem Miozän, Pliozän und Pleistozän

im

Tagebau Hambach (Coll. M. Pingen)

von

M. PINGEN & U. LIEVEN

Geo-Paläontologisches Forum

Nr. 1

2025

ISSN 2944-7615

**Herausgeber der Zeitschrift Geo-Paläontologisches Forum
Verlag (Publishing House) H.-J. GREGOR**

Dr. Hans-Joachim Gregor, Daxerstr. 21, 82140 Olching

Die Zeitschrift erscheint in zwangloser Folge mit Themen aus den Gebieten Geologie, Mineralogie, Paläobotanik, Paläokarpologie, Archäologie und weiteren naturwissenschaftliche Themen.

Für die einzelnen Beiträge zeichnen die Autoren verantwortlich,
für die Gesamtgestaltung der Herausgeber.

Gestaltung und Layout: Hans-Joachim Gregor

**Titelblatt: Karpofloren aus dem Miozän, Pliozän und Pleistozän
im Tagebau Hambach (Coll. M. Pinggen)**

Geo-Paläontologisches Forum	1	S. 1-108		2 Abb.			2025

Karpofloren aus dem Miozän, Pliozän und Pleistozän im Tagebau Hambach (Coll. M. Pingen)

PINGEN, M. & LIEVEN, U.

Zusammenfassung

Das Ergebnis aus jahrzehntelangen Aufsammlungen und Bestimmungen der mittelmiozänen bis unterpleistozänen Karpofloren im Tagebau Hambach wird nach stratigraphischen Horizonten geordnet, zusammengeführt und erstmals vollständig publiziert. Die zugrunde liegenden, akribisch geführten Listen der Autorin M. Pingin wurden zwischen 1978 und 2015 angelegt – ein Lebenswerk.

Summary

The results of decades of collecting and identifying Middle Miocene to Lower Pleistocene carpo-floras in the Hambach opencast mine have been sorted according to stratigraphic horizons, compiled, and published in full for the first time. The underlying, meticulously maintained lists by author M. Pingin were compiled between 1978 and 2015 – a life's work

Anschrift der Autoren:

Maria Pingin, Elise-Stoffels-Str. 13, 41469 Neuss, maria-pingen@gmx.de
Ing. Ulrich Lieven, Pestalozzistr. 98, 50181 Bedburg, geo-lieven@web.de

Inhalt**Seite**

1	Vorwort und Dank	3
2	Laudatio zur Verleihung des Rheinlandtalers an Maria Pingen	4
3	Rheinisches Braunkohlenrevier	7
4	Stratigraphische Tabelle und Übersicht der beprobten Horizonte	8
5	Gesamtlisten der Karpofloren aus dem Tagebau Hambach (Coll. M. Pingen)	9
	Zeichenerklärung	9
	Hor. 6B Frimmersdorfer Sand	10
	Hor. 6C a bis 6C b Flöz Frimmersdorf a bis b	10
	Hor. 6C a Flöz Frimmersdorf a Basis	11
	Hor. 6C a Flöz Frimmersdorf a Top	13
	Hor. 6C b Flöz Frimmersdorf b Basis	13
	Hor. 6D Neurather Sand	14
	Hor. 6E Flöz Garzweiler	14
	Hor. 6E Flöz Garzweiler Top	16
	Hor. 7 bis 8 Inden-Formation bis Hauptkies-Schichten	17
	Hor. 7 Inden-Formation	18
	Hor. 7 Inden-Formation Basis	25
	Hor. 7B Inden-Formation "Flöz Friesheim" (nicht ausgebildet)	25
	Hor. 7E bis 7F Äquivalent zu Flöz Schophoven <i>Quasisequoia</i> -Lage*	28
	Hor. 7E bis 7F Äquivalent zu Flöz Schophoven <i>Quasisequoia</i> -Lage* Basis	34
	Hor. 7E bis 7F Äquivalent zu Flöz Schophoven <i>Quasisequoia</i> -Lage* Top	35
	Hor. 8 bis 9A Hauptkies-Schichten bis Unterer (Haupt) Rotton	37
	Hor. 8 Hauptkies-Schichten	38
	Hor. 9A Unterer (Haupt) Rotton	42
	Hor. 9B Liblarer Sand	45
	Hor. 10 Reuver Sand	47
	Hor. 11 bis 13 Reuver-Subformation bis Tegelen-Komplex	48
	Hor. 11 Reuver-Subformation	49
	Hor. 12 Kohle A (<i>Cercidiphyllum</i> -Kohle)*	53
	Hor. 12 Kohle B (<i>Osmunda</i> -Kohle)*	54
	Hor. 13 bis 14 Kohle C (<i>Glyptostrobus</i> -Kohle)* bis Eburon	55
	Hor. 13 Tegelen-Komplex	57
	Hor. 13 Tegelen-Komplex <i>Cyclocarya</i> -Lage*	61
	Hor. 13 Tegelen-Komplex oberer Bereich	61
	Hor. 15? Waal-Komplex	62
6	Bereinigte Arbeitslisten der Karpofloren aus dem Tagebau Hambach (Coll. M. Pingen)	64
7	Gattungen nach Alphabet	105
8	Publikationen von M. Pingen	107

1 Vorwort und Dank

Maria Pingen befasste sich als Autodidaktin jahrzehntelang mit der Aufsammlung und Bestimmung der miozänen und pliozänen bis unterpleistozänen Karpofloren im Tagebau Hambach der RWE Power AG.

Zwischen 1978 und 2015 führte sie erst privat und später im Rahmen der jährlich stattfindenden Mehrtages-Exkursionen der „Paläobotanisch-Biostratigraphischen Arbeitsgruppe“ (PBA) unzählige Exkursionen in die Braunkohlentagebaue im Rheinischen Revier durch.

Einen wesentlichen Anteil am Erfolg der Exkursionen hatten der Exkursionsleiter Dr. H.-J. Gregor (Olching) und die anderen Mitglieder der „Paläobotanisch-Biostratigraphischen Arbeitsgruppe am Naturmuseum Augsburg und Heimatmuseum Günzburg“.

Früh spezialisierte sich Maria Pingen dabei auf die Karpofloren im Tagebau Hambach und legte fast 300 Exkursionsberichte und Listen ihrer Funde an.

Für dieses Lebenswerk wurde ihr die August-Wetzler-Medaille und 2024 der Rheinlandtaler des Landschaftsverbandes Rheinland in der Kategorie Bodendenkmalpflege verliehen (siehe Laudatio im nachfolgenden Kapitel).

Ihr zu Ehren wurde 2017 der Samen eines Aronstabgewächses als *Monsterites pingeniae* benannt: BOGNER, J. & GREGOR, H.-J. (2017): *Monsterites pingeniae* BOGNER & GREGOR gen. nov. et sp. nov.- S. 10-16, Abb. 3, 4, Tab. 3, Taf. 3-8, in: GREGOR, H.-J., LIEVEN, U., BOGNER, J., GEHLERT, W., PINGEN, M. & SCHMITT, H. (2017): Neue jungtertiäre Pflanzen-Arten in den Braunkohlen und Begleitsedimenten verschiedener Tagebaue der RWE Power AG (Niederrheinische Braunkohlenformation): 1-67, 4 Abb., 5 Tab., 20 Taf., München

Ihre Auflistungen wurden vom Co-Autor nach stratigraphischen Horizonten geordnet und zusammengeführt und werden hier erstmals vollständig publiziert.

Die stratigraphischen Zuordnungen, Bestimmungen, Anmerkungen und sonstige Angaben wurden dabei aus den Urschriften Maria Pingens übernommen. (Die Gattungs- und Artbezeichnungen geben wegen des langen Dokumentationszeitraums nicht immer den aktuellen Stand der wissenschaftlichen Bearbeitungen wieder.)

Ihr umfangreicher Sammlungsbestand wurde 2018 dem Naturmuseum Augsburg übergeben.

Die Florenlisten können auch in Form einer EXCEL-Tabelle unter den nachfolgenden E-Mail-Adressen kostenlos bezogen werden: geo-lieven@web.de.

Danksagung

Für die unterstützenden Arbeiten bei der Zusammenstellung der Listen danken wir W. GEHLERT (Lichterfeld-Schacksdorf), Dr. H.-J. GREGOR (Olching), CH. HARTKOPF-FRÖDER (Köln) und ebenso H. SCHMITT (Dietramszell). Dies umfasst Diskussionen und konstruktive Hinweise zu Bestimmung, Lektorat, Listenabgleich, Literaturrecherche, Nomenklatur, Stratigraphie, Tagebuchrecherche usw.

2 Laudatio zur Verleihung des Rheinlandtalers an Maria Pingen, 19.08.2024

(Laudator: Prof. Dr. J. Wilhelm, 1. stellv. Vorsitzender der Landschaftsversammlung Rheinland)

Sehr geehrte Frau Pingen,

meine sehr geehrten Damen und Herren,

ich begrüße Sie alle, auch im Namen der Vorsitzenden der Landschaftsversammlung Anne Henk-Hollstein und der Landesdirektorin Ulrike Lubek, ganz herzlich zu dieser Feier, bei der wir heute mit dem Rheinlandtaler eine in mehreren Hinsichten bemerkenswerte Person ehren möchten: Frau Maria Pingen. Den Rheinlandtaler verleiht der LVR seit über 40 Jahren an Persönlichkeiten und Institutionen, welche die Pflege der rheinischen Kulturlandschaft in besonderer Weise unterstützt haben. Und dies, liebe Frau Pingen, trifft definitiv auf Sie zu. Mit Ihrem unermüdlichen Engagement für die Paläontologie im Rheinland haben Sie diese Auszeichnung mehr als verdient.

Liebe Frau Pingen, mit Ihren stolzen 86 Jahren haben Sie so einiges erlebt. Erlauben Sie mir daher zunächst ein paar Worte über Ihr Leben: Sie wurden am 5. Juli 1938 geboren, am Vorabend des Zweiten Weltkrieges, und Ihnen stand als Jugendliche, wie so vielen in ihrer Generation, leider die Welt nicht offen. Die Möglichkeiten für eine gute Ausbildung nach dem Krieg waren begrenzt und dass junge Menschen, vor allem Mädchen, sich frei entwickeln und ihren Interessen nachgehen konnten, war eher ungewöhnlich.

Als ausgebildete Bürokauffrau haben sie nur kurz in ihrem Beruf gearbeitet. Nach der Heirat kamen vier Kinder und das erforderte erst einmal viel Zeit und Kraft. Damals wussten Sie selbst sicherlich nicht, wie sehr ihr Leben sich noch ändern sollte: Dass Sie Jahrzehnte später eine feste Größe in der paläontologischen Bodendenkmalpflege sein werden, eine große Sammlung miozäner und pliozäner Pflanzenreste aus den Braunkohlentagebauen des Rheinlands zusammentragen und damit den Verlust dieses geowissenschaftlichen Archivs zumindest zum Teil verhindern werden und dass Sie als international bekannte Paläobotanikerin wichtige Entdeckungen machen werden – und dass alles ehrenamtlich. Doch der Reihe nach.

Ihr Interesse galt zunächst ganz allgemein den Steinen. Aufgewachsen in einem Steinmetzhaushalt – Vater und Bruder waren Steinmetzmeister mit eigenem Betrieb in Düren – war das naheliegend. Zuerst standen Funde steinzeitlicher Werkzeuge im Vordergrund, aber auch Bruchstücke aus der Römerzeit, ähnlich wie man sie hier in Neuss findet. Initiiert wurde das durch einen ihrer Söhne, der in der Grundschule von einem Heimatforscher etwas über Steinzeitfunde in der Umgebung von Gey erfuhr. Ihr Sohn besuchte dann täglich eine Fundstelle auf einem Feld entlang des Heimwegs von der Schule und bald gesellten Sie sich ebenfalls dazu. Sie beide waren sehr erfolgreich und eine von Ihnen gefundene steinzeitliche Pfeilspitze wurde vom Vater in Perfektion gezeichnet und mitsamt Fundort und Namen sogar in einer Publikation veröffentlicht.

Etwa zur selben Zeit fand Ihre Familie im Urlaub in der Schwäbischen Alb viele Ammoniten und andere Fossilien aus dem Jura. Endgültig infiziert wurden Sie, liebe Frau Pingen, am Tag der Offenen Tür zur Eröffnung des Braunkohlentagebaus Hambach. Bei dieser Gelegenheit konnte sie mit den Kindern den Tagebau bis zum ersten Braunkohlenflöz und Schaufelradbagger besuchen und auch dort fanden sie Fossilien, nämlich Hölzer und Früchte sowie Samen aus dem Miozän.

Dieses Erlebnis war der Startschuss für eine ganz außergewöhnliche paläontologische Karriere als Bürgerwissenschaftlerin.

Fast 40 Jahre haben Sie, liebe Frau Pingen, diese Leidenschaft betrieben. Begonnen zu einer Zeit, in der Begriffe wie „Citizen Science“, „Bürger schaffen Wissen“ oder „Amateur-Wissenschaft“ noch kein weit verbreitetes Konzept waren. Dabei galt ihr Interesse insbesondere den miozänen und pliozänen Pflanzenfossilien aus den Braunkohlentagebauen im Rheinland. Auch wenn das für „Nicht-Paläontologen“ verwirrend klingen mag – aber mit einem Alter von 23 bis 2,6 Millionen Jahren sind diese Fossilien sogar vergleichsweise sehr jung.

Nun sind die Braunkohlentagebaue für private Fossiliensammler allein schon aus Sicherheitsgründen nicht zugänglich. Das geht nur mit Einwilligung des Betreibers, der RWE Power AG. Da war es ein glücklicher Zufall, dass Sie, liebe Frau Pingen, Kontakt zu einer sehr aktiven Gruppe von Fossiliensammlern rund um den RWE-Mitarbeiter Ulrich Lieven bekamen. Ulrich Lieven – seines Zeichens ebenfalls ein Träger des Rheinlandtalers – organisierte mit Zustimmung seines Arbeitgebers regelmäßige Befahrungen in die Tagebaue. Die RWE Power AG stellte dafür über Jahrzehnte geländegängige Fahrzeuge zur Verfügung und man war sogar bereit, besonders fossilhöffige Horizonte freizubaggern. Innerhalb dieser Gruppe avancierten Sie schnell zur Spezialistin für die Bestimmung der artenreichen Früchte und Samen. Nun ist es nicht so, dass man einfach wie beim Briefmarkensammeln in einen Katalog schaut und dann schnell den wissenschaftlichen Namen der fossilen Frucht oder des Samens findet – solch einen Katalog gibt es nämlich gar nicht, man muss vielmehr tief in die meist englischsprachige Fachliteratur einsteigen.

Nun mag man sich vielleicht fragen, warum denn das jahrzehntelange Sammeln von Fossilien eine Tätigkeit ist, die mit dem Rheinlandtaler geehrt wird. Um das zu erklären, muss ich auf einige grundsätzliche Aspekte der Bodendenkmalpflege eingehen: Für die paläontologische Bodendenkmalpflege – nach dem Denkmalschutzgesetz NRW gleichbedeutend mit der archäologischen Bodendenkmalpflege – ist das LVR-Amt für Bodendenkmalpflege im Rheinland zuständig. Das Rheinland ist, im Vergleich zu anderen Gebieten in Deutschland, besonders reich an sehr unterschiedlich alten fossilführenden Erdschichten. Die paläontologische Bodendenkmalpflege muss also oft nur kurzfristig zugängliche Baugruben, Straßenanschnitte sowie Sand- und Steingruben auf ihren möglichen Fossilinhalt untersuchen. Für das LVR-Amt für Bodendenkmalpflege ist es unmöglich, diese Aufgabe, wie das Gesetz es fordert, zu erledigen und ist daher ganz wesentlich auf engagierte und wissenschaftlich geschulte Ehrenamtliche angewiesen.

Liebe Frau Pingen, Sie haben durch ihre Aktivitäten die paläontologischen Aufgaben des LVR-Amtes für Bodendenkmalpflege ganz wesentlich unterstützt, in Teilbereichen sogar komplett übernommen. Und Sie haben durch Ihre Sammeltätigkeit dafür gesorgt, dass zumindest ein Teil der fossilhöffigen, abgebagerten Sande und Tone paläontologisch untersucht und die Funde für die Wissenschaft – und uns allen – erhalten werden konnten. Für Sie war das Sammeln der Früchte und Samen aus der Braunkohle aber nie reiner Selbstzweck. Sie gingen noch einen entscheidenden Schritt weiter und machten sich an die wissenschaftliche Bearbeitung der Funde. Auf diese Weise

haben Sie den Ruf einer international bekannten Expertin für fossile Früchte und Samen des Miozäns und Pliozäns erworben.

Als gelernte Bürokauffrau hatten Sie nicht gerade eine naturwissenschaftliche Ausbildung. Wie eingangs bereits erwähnt, gehören Sie einer Generation an, der so viel an Bildungsmöglichkeiten verwehrt blieb. Das war für Sie aber kein Hinderungsgrund. Sie haben jahrzehntelang die Volkshochschule Düren besucht und – nach Auskunft ihrer Kinder – „unsicher gemacht“. Die VHS absolvierten Sie mit einem Einser-Abitur. Sie lernten sogar Russisch, um die russische Fachliteratur verstehen zu können. Dass waren alles Voraussetzungen, um international als Spezialistin reüssieren zu können. Ihre detaillierten Kenntnisse haben Sie vor allem durch die Veröffentlichung von siebzehn umfassenden Publikationen unter Beweis gestellt. Viele davon auf Englisch und in international hoch angesehenen Fachzeitschriften.

Es blieb dabei natürlich nicht aus, dass Sie, Frau Pinggen, auch völlig neue Arten fanden und wissenschaftlich beschrieben. Das Highlight ist sicherlich die Erstbeschreibung einer Frucht aus der Gattung *Cinnamomum*. Wie der Name vermuten lässt, gehört in diese Gattung der heutige Zimtbaum. Dazu kommen mehrere Erstnachweise von Früchten und Samen im rheinischen Miozän, die bisher nur aus anderen Gebieten bekannt waren. Eine weitere hervorragende Leistung sind ihre akribisch geführten fast dreihundert Fundstellenlisten mit Einträgen zu einigen tausend Fossilfunden.

Sie haben aber nicht nur selbst Funde wissenschaftlich untersucht und publiziert. Sie haben auch ganz uneigennützig Ihr aufgesammeltes Material anderen Wissenschaftler*innen zur Bearbeitung übergeben. Ihnen zu Ehren wurde sogar eine neue Samen-Art benannt: *Monsterites pinggenae*. Der Fund aus dem Tagebau Fortuna ist ca. 18 Millionen Jahre alt und der Same eines Aronstabgewächses.

Besonders hervorheben möchte ich an dieser Stelle, dass Sie für Ihre Arbeiten nie eine finanzielle Förderung erfahren haben. Im Gegenteil: Sie investierten nicht nur tausende Stunden an Freizeit, Sie setzten auch nicht unerhebliche, eigene finanzielle Mittel ein, um sich geeignetes Equipment zuzulegen. Dabei konnten Sie sich auf die Unterstützung und einen gewissen „Gleichmut“ ihrer Familie verlassen. Ihre Sammlertätigkeit und Ihr Forschungsdrang hatten durchaus Auswirkungen auf Ehemann und Kinder. Ihr Mann – der leider vor zwei Jahren verstarb – legte Ihnen nie Steine in den Weg. Und hätte er es getan, hätten Sie diese vermutlich auf Fossilien hin untersucht.

Auch wird berichtet, dass, während die Familie gemütlich bei Kaffee und Kuchen saß, eine Flasche Wasserstoffperoxid auf der heimischen Terrasse explodierte. Die Flasche stand wohl zu lange in der vollen Sonne. Und auch das Abwasserrohr in der Küche gab irgendwann mal mit einem Rohrbruch auf, weil Sie in der Spüle jahrelang mit Ton und Wasserstoffperoxid – ich zitiere einen Ihrer Söhne – „rummatschten“. Die Küche war zeitweise vollgestellt mit Schalen und Döschen, in denen Ihre Funde aus den Tagebauen aufbewahrt waren. Laut Ihren Kindern war die Küche zeitweise kaum von einem Braunkohlenflöz zu unterscheiden. Es blieb auch nicht aus, dass einige der winzigen Fossilien auch mal aus Versehen im Essen landeten. Nun, Ehemann und Kinder haben Explosion, Wasserrohrbruch und fossile Nahrungsergänzungsmittel aber allesamt gut überstanden.

Liebe Frau Pinggen – wir ehren heute mit Ihnen nicht nur eine bemerkenswerte Frau und Bürgerwissenschaftlerin, sondern auch eine international bekannte Paläobotanikerin. Und das Schöne ist, dass Sie nach wie vor noch immer wissbegierig darauf sind, was in ihrem Fachgebiet Neues erforscht wird. Wir danken Ihnen für ihr jahrzehntelanges Engagement und die wissenschaftliche Erforschung des erdgeschichtlichen Erbes des Rheinlandes. Mit Ihnen freuen sich Ihre vier Kinder, neun Enkel und zwei Urenkel.

Liebe Frau Pinggen – der Rheinlandtaler des Landschaftsverbandes Rheinland ist ein Zeichen unserer Anerkennung und wir sind stolz, mit Ihnen eine der wenigen Personen auszeichnen zu können, die Großes im Bereich der paläontologischen Bodendenkmalpflege geleistet hat.

3 Rheinisches Braunkohlenrevier

Das bedeutendste Braunkohlenrevier Deutschlands liegt in der Niederrheinischen Bucht, im Städtedreieck Köln – Aachen – Mönchengladbach. Braunkohlenabbau findet hier bereits seit dem 18. Jahrhundert statt. Es existieren drei Tagebaue: Garzweiler, Hambach und Inden; diese versorgen die Kraftwerke Neurath, Niederaußem und Weisweiler. Das Rheinische Revier ist das größte Braunkohlerevier Europas mit ursprünglich einem Kohlevorrat von ca. 55 Mrd. Tonnen, von denen etwa 30 Mrd. Tonnen als wirtschaftlich gewinnbar galten. Im Oktober 2022 gab die RWE AG bekannt, die Braunkohlenförderung im Rheinischen Revier im Jahr 2030 zu beenden.

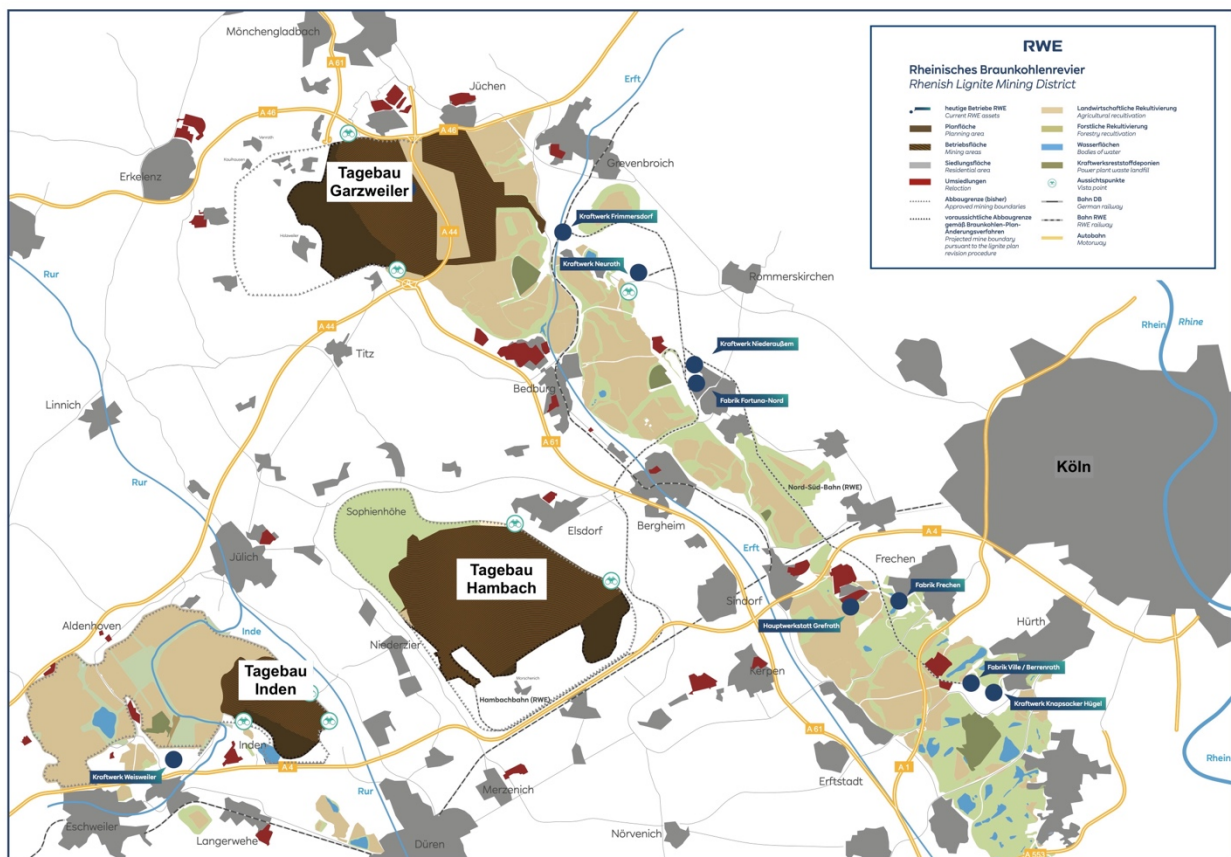
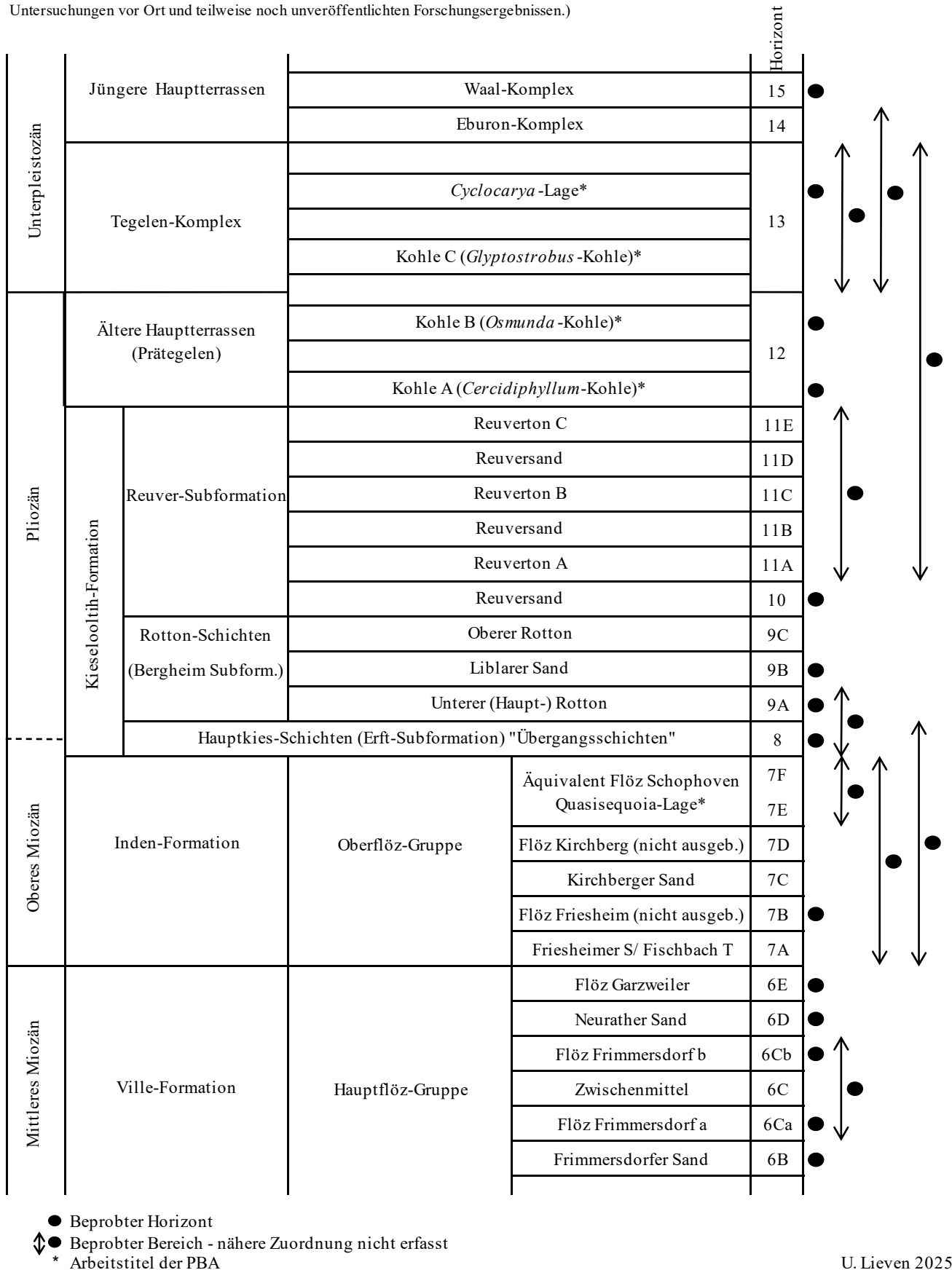

Abb. 1: Revierkarte (Quelle: DEBRIV, Deutscher Braunkohlen-Industrie-Verein e.V.)

4 Tagebau Hambach - Stratigraphische Tabelle und Übersicht der beprobten Horizonte

(Die Darstellung beruht auf der Stratigraphische Tabellen von Deutschland 2016, Angaben des Geologischen Dienstes NRW, langjährigen Untersuchungen vor Ort und teilweise noch unveröffentlichten Forschungsergebnissen.)

U. Lieven 2025

Abb. 2: Stratigraphische Tabelle und Übersicht der beprobten Horizonte

5 Gesamtlisten der Karpofloren aus dem Tagebau Hambach (Coll. M. Pingens)

Zeichenerklärung

B	= Blüten
Be	= Beeren
D	= Diasporen
Do	= Dornen
F	= Früchte
G	= Gallen
Ku	= Kupulen
Me	= Megasporen
Mi	= Mikrosporen
N	= Nadeln
So	= Sonstiges
Z	= Zapfen
Zsch	= Zapfenschuppen

I	= 1 St.
o	= 1 - 10 St.
oo	= 11 - 100 St.
ooo	= 101 - 1000 St.
>	= Massenvorkommen
k. A.	= keine Angaben

Hor.	= Horizont
*	= Arbeitstitel der PBA

Bei den nachfolgenden Listen wurden die stratigraphischen Zuordnungen, Bestimmungen, Anmerkungen und sonstige Angaben aus den Urschriften Maria Pingens übernommen.

Die Gattungs- und Artbezeichnungen geben, wegen des langen Dokumentationszeitraums von fast 40 Jahren, nicht immer den aktuellen Stand der wissenschaftlichen Bearbeitungen wieder.

Die Florenlisten können auch in Form einer EXCEL-Tabelle unter der E-Mail-Adresse geo-lieven@web.de kostenlos bezogen werden.

Auszugsweise wurden diese und andere Listen bereits in nachfolgender Publikation aufgeführt:
GÜNTHER, Th. & GREGOR, H.-J. 1989-2004: Computeranalyse neogener Frucht- und Samenfloren Europas. Documenta naturae, 50, Bd. 1 - 12, München

Tagebau Hambach, Horizont 6B - Frimmersdorfer Sand				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	Z	o	
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	I	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	<i>gibbosus</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	o	
<i>Paliurus</i>	<i>sibiricus</i>	D	k. A.	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	oo	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	Z	o	

Außerdem erkannt:

<i>Azolla</i>	sp.	Me	I	
<i>Salvinia</i>	<i>cerebrata</i>	Me	oo	
<i>Salvinia</i>	sp.	Me	>	
Stacheln		So	k. A.	
Knospen		So	k. A.	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a bis 6C b - Flöz Frimmersdorf a bis b				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	o	
<i>Carya</i>	<i>ventricosa</i>	D	oo	
<i>Chionanthus</i>	<i>kornii</i>	D	oo	
<i>Chionanthus</i>	<i>taschei</i>	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	o	
<i>Myrica</i>	<i>stoppii</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>suppanii</i>	D	o	
<i>Paliurus</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a bis 6C b - Flöz Frimmersdorf a bis b				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	o	
<i>Sciadopitys</i>	<i>tertiara</i>	N	oo	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	k. A.	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	o	
<i>Toddalia</i>	<i>turovensis</i>	D	I	
<i>Trigonobalanopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Vitis</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Zanthoxylum</i>	<i>ailanthiforme</i>	D	I	
<i>Ziziphus</i>	<i>striata</i>	D	o	

Außerdem erkannt:

Lauraceae	gen. et sp. indet.	D	o	
cf. <i>Quercus</i>	indet.	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a - Flöz Frimmersdorf a Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	D	o	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	oo	männlich
<i>Ampelopsis</i>	<i>rotundata</i>	D	o	
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	o	
<i>Carya</i>	<i>ventricosa</i>	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	I	
<i>Chionanthus</i>	<i>kornii</i>	D	oo	
<i>Chionanthus</i>	<i>taschei</i>	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	So	oo	Blüten = <i>Tillia gieskei</i>
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D	o	
<i>Cynanchum</i>	<i>heeri</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	<i>gibbosus</i>	D	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a - Flöz Frimmersdorf a Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i> vel <i>reniculus</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Ilex</i>	cf. <i>protogaea</i>	D	o	
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	I	
<i>Myrica</i>	<i>boveyana</i>	D	oo	
<i>Myrica</i>	<i>ceriferiformis</i> vel <i>minima</i>	D	oo	
<i>Myrica</i>	<i>stoppii</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>suppanii</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	ooo	
<i>Paliurus</i>	sp.	D	o	
<i>Paliurus</i>	sp.	Do	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	o	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D	>	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	Z	ooo	
<i>Salix</i>	sp.	D	oo	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	oo	klein, dreikantig
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	F	oo	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	oo	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	o	
<i>Toddalia</i>	<i>turovensis</i>	D	I	
<i>Trigonobalanopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Umbelliferopsis</i>	sp.	D	I	
<i>Vitis</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Zanthoxylum</i>	<i>ailanthiforme</i>	D	I	
<i>Ziziphus</i>	<i>striata</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a - Flöz Frimmersdorf a Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen

Außerdem erkannt:

<i>Azolla</i>	sp.	Me	I	
<i>Cornus</i> vel <i>Swida</i>	indet.	D	k. A.	
cf. <i>Ericaceae</i>	indet.	F	I	Frucht mit Samen
<i>Lauraceae</i>	gen. et sp. indet.	D	o	
aff. <i>Paliurus</i>	indet.	So	I	Frucht?, Blütenstand?
cf. <i>Quercus</i>	indet.	D	I	
<i>Salvinia</i>	<i>cerebrata</i>	Me u. Mi	ooo	
<i>Salvinia</i>	sp.	Me	ooo	
<i>Umbellatae</i>	gen. et sp. indet.	D	I	
Farnspitzen		So	o	engerollt
aff. Monokotyledonen	gen. et sp. indet.	So	o	
Pilze		So	oo	Sklerotien/Fruchtkörper Baumpilz
<i>Rhizopalmoxylon</i>		So	I	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a Top - Flöz Frimmersdorf a Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	I	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 6C b - Flöz Frimmersdorf b Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Comarostaphylis</i>	<i>globula</i>	D	o	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	o	

Außerdem erkannt:

aff. <i>Ericaceae</i>	indet.	D	k. A.	winzig, innere Schrägstreifung, außen rau
<i>Palmae</i>		So	I	

Tagebau Hambach, Horizont 6D - Neurather Sand				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	D	o	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	o	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	o	
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>minima</i>	D	oo	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	oo	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	Z	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 6E - Flöz Garzweiler				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	oo	
<i>Actinidia</i>	sp.	D	o	
<i>Alnus</i>	<i>lusatica</i>	Z	o	
<i>Alnus</i>	sp.	D	o	
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D	oo	
<i>Butomus</i>	<i>hypericoides</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>marii-srodoniowii</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	I	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>minimus</i>	D	o	
<i>Cephalanthus</i>	<i>pusillus</i>	D	oo	
<i>Cladium</i>	cf. <i>trilobatus</i>	D	I	
<i>Cladium</i>	sp.	D	o	
<i>Cryptomeria</i>	sp.	D	I	
<i>Decodon</i>	cf. <i>gibbosus</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 6E - Flöz Garzweiler				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Eoeuryale</i>	sp.	D	I	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	I	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	o	auch Kupulen
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	oo	
<i>Hippuris</i>	sp.	D	o	
<i>Leitneria</i>	sp.	D	I	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	oo	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	I	
<i>Melastomites</i>	sp.	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>minima</i>	D	ooo	
<i>Najas</i>	sp.	D	oo	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	oo	
<i>Paliurus</i>	<i>favonii</i>	D	oo	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	F	o	
<i>Physalis</i>	<i>pliocenica</i>	D	I	
<i>Physalis</i>	sp.	D	o	
<i>Polygonum</i>	sp.	D	I	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Prunus</i>	sp.	D	I	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	o	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	I	Kupule mit Frucht
<i>Rubus</i>	sp.	D	o	
<i>Salix</i>	sp.	D	I	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Sapium</i>	<i>germanicum</i>	D	I	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	I	
<i>Swida</i>	<i>gorbunovii</i>	D	oo	
<i>Swida</i>	sp.	D	I	
<i>Symplocos</i>	<i>germanica</i>	D	I	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 6E - Flöz Garzweiler				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	Zsch	oo	
<i>Tetrastigma</i>	<i>lobata</i>	D	I	
<i>Viola</i>	sp.	D	o	

Außerdem erkannt:

Cyperaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
aff. Ericaceae	indet.	D	o	cf. <i>Lyonia</i>
cf. <i>Itea</i>	indet.	D	I	
cf. Moraceae	indet.	D	o	
<i>Pterocarya</i> vel <i>Cyclocarya</i>	indet.	D	o	
<i>Salvinia</i>	cf. <i>thenana</i>	Me u. Mi	o	
cf. <i>Sapium</i>	indet.	D	I	
cf. <i>Teucrium</i>	indet.	D	o	
Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	o	Bruchstücke
Knospen		So	k. A.	
Koniferennadeln		N	oo	nicht <i>Sciadopitys</i>
Pilze		So	I	Sklerotien/Fruchtkörper Baumpilz

Tagebau Hambach, Horizont 6E - Flöz Garzweiler Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	<i>lusatica</i>	Z	o	
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	I	
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Cephalanthus</i>	sp.	D	I	cf. <i>kireevskianus</i>
<i>Ceratophyllum</i>	<i>submersum</i>	D	o	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>trebovensis</i>	D	oo	
<i>Cladium</i>	<i>oligovasculare</i>	D	oo	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	cf. <i>globosus</i>	D	o	
<i>Decodon</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 6E - Flöz Garzweiler Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	I	
<i>Eurya</i>	<i>boveyana</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	ooo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	I	
<i>Ilex</i>	sp.	D	o	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	o	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	I	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	ooo	
<i>Pterocarya</i>	<i>raciborskii</i>	D	o	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	D	oo	sehr groß
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	I	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	ooo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	ZSch	ooo	

Tagebau Hambach, Horizont 7 bis 8 - Inden-Formation bis Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Aesculus</i>	<i>spinosissima</i>	D	o	
<i>Alnus</i>	sp.	D	o	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	I	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	I	
<i>Ludwigia</i>	sp.	D	oo	cf. <i>collinsoniae</i>
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	Z	oo	
<i>Trapa</i>	<i>heeri</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Abies</i>	sp.	N	oo	
<i>Acer</i>	<i>cyclospermum</i>	D	oo	
<i>Acer</i>	<i>polymorphoides</i>	D	oo	
<i>Acer</i>	sp.	D	ooo	
<i>Actinidia</i>	<i>faveolata</i>	D	oo	
<i>Actinidia</i>	sp.	D	o	
<i>Alnus</i>	<i>lusatica</i>	Z	>	
<i>Alnus</i>	sp.	D	>	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	ooo	
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	I	
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	o	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D	>	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	Z	>	
<i>Betula</i>	sp.	D	o	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	oo	
<i>Boehmeria</i>	sp.	D	o	
<i>Butomus</i>	<i>hypericoides</i>	D	oo	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>hartauensis</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp. 1	D	oo	
<i>Carex</i>	sp. 2	D	o	grob mit langem Griffel
<i>Carex</i>	sp. 3	D	oo	rundlich, flach
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	o	
<i>Carpolithus</i>	<i>tiffneyi</i>	D	o	
<i>Carpolithus</i>	<i>tiffneyi</i>	F	I	
<i>Carya</i>	<i>angulata</i>	D	oo	
<i>Carya</i>	<i>ventricosa</i>	D	I	
<i>Carya</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Cephalanthus</i>	<i>kireevskianus</i>	D	oo	
<i>Cephalanthus</i>	<i>pusillus</i>	D	oo	
<i>Cephalanthus</i>	<i>pusillus</i> vel <i>kireevskianus</i>	D	ooo	
<i>Cephalanthus</i>	sp.	D	o	
<i>Ceratophyllum</i>	<i>submersum</i>	D	oo	
<i>Ceratophyllum</i>	sp.	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>crenatum</i>	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	ooo	
<i>Cinnamomum</i>	<i>costatum</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>europaea</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>trebovensis</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	sp.	D	ooo	
<i>Cladium</i>	<i>oligovasculare</i>	D	oo	
<i>Cladium</i>	sp.	D	ooo	
<i>Corylus</i>	sp.	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	So	oo	Blüten = <i>Tillia gieskei</i>
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	F	oo	auch juvenil
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Cyrilla</i>	sp.	D	o	spp.
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	ooo	
<i>Decodon</i>	<i>gibbosus</i>	D	ooo	
<i>Decodon</i>	sp.	D	oo	
<i>Dichostylis</i>	sp.	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	
<i>Eoeuryale</i>	<i>germanica</i>	D	ooo	
<i>Eoeuryale</i>	sp.	D	oo	auch mit Knoten Ø 4-5 mm
<i>Eomastixia</i>	<i>saxonica</i>	D	oo	
<i>Epacridicarpum</i>	<i>pusillum</i>	D	o	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	ooo	
<i>Epipremnites</i>	<i>reniculus</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Eucommia</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Eurya</i>	<i>boveyana</i>	D	oo	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	ooo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	Ku	ooo	
<i>Ficus</i>	<i>potentilloides</i>	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	oo	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	oo	
<i>Hemitrapa</i>	<i>cf. heissigii</i>	D	I	
<i>Hemitrapa</i>	sp.	D	oo	
<i>Hydrocharis</i>	sp.	D	oo	
<i>Hypericum</i>	<i>cf. holyi</i>	D	o	
<i>Hypericum</i>	<i>miocenicum</i>	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	spp., länglich und rundlich, klein
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	D	oo	
<i>Ilex</i>	sp.	D	o	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	D	oo	auch Früchte
<i>Itea</i>	<i>germanica</i>	F	I	
<i>Laportea</i>	<i>europaea</i>	D	oo	
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	o	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	oo	
<i>Leitneria</i>	<i>flexuosa</i>	D	I	
<i>Leitneria</i>	<i>venosa</i>	D	o	
<i>Leitneria</i>	sp.	D	oo	
<i>Lemnospermum</i>	<i>pistiforme</i>	D	I	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	oo	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	oo	
<i>Lithuanica</i>	sp.	D	oo	
<i>Magnolia</i>	<i>burseracea</i>	D	o	
<i>Magnolia</i>	<i>lignita</i>	D	oo	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Mastixia</i>	<i>amygdalaeformis</i>	D	I	
<i>Melastomites</i>	sp.	D	oo	
<i>Menyanthes</i>	sp.	D	I	
<i>Microdiptera</i>	aff. <i>boveyana</i>	D	ooo	
<i>Microdiptera</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	ooo	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	oo	
<i>Monochoria</i>	sp.	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>ceriferiformis</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>minima</i>	D	oo	
<i>Myrica</i>	cf. <i>suppanii</i>	D	I	
<i>Myrica</i>	sp.	D	o	sehr klein
<i>Naumburgia</i>	<i>subthrysiflora</i>	D	oo	
<i>Naumburgia</i>	<i>subthrysiflora</i>	F	o	
<i>Nuphar</i>	sp.	D	I	
<i>Nymphaea</i>	<i>szaferi</i>	D	oo	
<i>Nymphaea</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	ooo	
<i>Ostrya</i>	<i>szaferi</i>	D	oo	
<i>Paliurus</i>	<i>favonii</i>	D	oo	
<i>Perilla</i>	sp.	D	I	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	D	oo	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	F	I	
<i>Pilea</i>	sp.	D	oo	
<i>Pinus</i>	<i>hampeana</i>	Z	oo	
<i>Pinus</i>	<i>leitzii</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	sp.	N	oo	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	I	
<i>Polyspora</i>	sp.	D	o	
<i>Polyspora</i>	<i>kilpperi</i>	So	oo	Kapselklappen

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Potamogeton</i>	<i>cf. palaeorutilus</i>	D	>	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	ohne Foramen
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	oo	
<i>Prunus</i>	sp.	D	I	
<i>Pterocarya</i>	<i>miolusatica</i>	D	o	
<i>Pterocarya</i>	<i>raciborskii</i>	D	oo	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Punica</i>	<i>antiquorum</i>	D	oo	
<i>Punica</i>	sp.	D	oo	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D	oo	
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	oo	
<i>Rehderodendron</i>	<i>ehrenbergii</i>	D	oo	
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rumex</i>	<i>miolusaticus</i>	D	oo	
<i>Salix</i>	sp.	D	ooo	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	oo	
<i>Sapium</i>	<i>germanicum</i>	D	oo	
<i>Saururus</i>	<i>bilobatus</i>	D	k. A.	
<i>Saururus</i>	<i>bilobatus</i>	F	oo	klein
<i>Sciadopitys</i>	<i>tertiara</i>	N	I	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	D	oo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	oo	
<i>Sorbus</i>	sp.	D	o	
<i>Sparganium</i>	<i>haentzschelii</i>	D	I	
<i>Sparganium</i>	<i>minimum</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	<i>cf. nanum</i>	D		
<i>Sparganium</i>	<i>neglectum</i>	D	ooo	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	ooo	
<i>Sphenotheca</i>	<i>incurva</i>	D	o	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	ooo	
<i>Spondiaemorpha</i>	<i>dehmii</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	I	
<i>Swida</i>	<i>bugloviana</i>	D	o	
<i>Swida</i>	<i>gorbunovii</i>	D	ooo	
<i>Swida</i>	sp.	D	ooo	
<i>Symplocos</i>	<i>gaspary</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>germanica</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	cf. <i>lignitarum</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>lusatica</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>schereri</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	cf. <i>tetraporina</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	ooo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	>	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	ZSch	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	G	oo	
<i>Ternstroemia</i>	sp.	D	o	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	So	ooo	Astglieder
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	D	oo	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	Z	o	
<i>Tetrastigma</i>	<i>chandleri</i>	D	o	
<i>Tetrastigma</i>	<i>lobata</i>	D	oo	
<i>Toddalia</i>	sp.	D	o	
<i>Trapa</i>	sp.	k. A.	oo	
<i>Typha</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Ulmus</i>	sp.	D	o	ohne Flügel
<i>Urospathites</i>	<i>dalgasii</i>	D	I	
<i>Veronica</i>	sp.	k. A.	oo	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	oo	
<i>Vitis</i>	cf. <i>globosa</i>	D	I	
<i>Vitis</i>	<i>lusatica</i>	D	I	
<i>Vitis</i>	<i>parasyvestris</i>	D	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	
<i>Zanthoxylum</i>	sp.	D	I	
<i>Ziziphus</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
Außerdem erkannt:				
Alismataceae	gen. et sp. indet.	D	I	
Apiaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
<i>Azolla</i>	cf. <i>nana</i>	Me	ooo	
<i>Azolla</i>	sp.	Me	oo	
cf. <i>Brasenia</i>	indet.	D	I	
<i>Carpinus</i> vel <i>Ostrya</i>	indet.	D	I	Flügel
<i>Carpinus</i> vel <i>Ostrya</i>	indet.	D	ooo	
aff. <i>Cyclea</i>	indet.	D	o	
Cyperaceae	gen. et sp. indet.	D	ooo	
cf. <i>Disanthus</i>	indet.	D	o	
Ericaceae	gen. et sp. indet.	D	o	Rhododendron? Lyonia?
Euphorbiaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
cf. <i>Fraxinus</i>	indet.	D	ooo	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	F	I	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	Ku	I	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	F	o	Parrotioa reidiana?, ab.kleinere Samen
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	o	Parrotioa reidiana?, ab.kleinere Samen
Lamiaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
cf. <i>Lycopus</i>	indet.	D	o	
cf. <i>Myrtus</i>	indet.	D	oo	
Nymphaeaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
<i>Physalis</i> vel <i>Solanum</i>	indet.	D	o	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	Z	o	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	Z	I	mit großen Schuppen
cf. <i>Pistia</i> vel <i>Lemnospermum</i>	indet.	D	oo	
<i>Pterocarya</i> vel <i>Cyclocarya</i>	indet.	D	o	
<i>Salvinia</i>	<i>cerebrata</i>	Me	oo	
<i>Salvinia</i>	sp.	Me u. Mi	oo	
<i>Swida</i> vel <i>Cornus</i>	indet.	D	I	
Theaceae	gen. et sp. indet.	D	ooo	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen

Außerdem erkannt:

<i>Typha</i> vel <i>Dichostylis</i>	indet.	k. A.	k. A.	
Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	auch flache
<i>Vitis</i> vel <i>Ampelopsis</i>	indet.	D	o	
Knospen		So	oo	
Koniferennadeln		N	o	fünzfählige Nadelbasen
Pilze		So	o	Sklerotien/Fruchtkörper Baumpilz

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	Z	o	
<i>Carex</i>	<i>polygonata</i>	D	k. A.	
<i>Cinnamomum</i>	<i>costatum</i>	D	oo	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	o	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	o	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	o	
<i>Myrica</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	o	
<i>Tetrastigma</i>	sp.	D	oo	

Außerdem erkannt:

Pilze	So	o	Sklerotien/Fruchtkörper Baumpilz

Tagebau Hambach, Horizont 7B Inden-Formation "Flöz Friesheim" (nicht ausgebildet)				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acanthopanax</i>	<i>solutus</i>	D	I	
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	o	
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	o	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7B Inden-Formation "Flöz Friesheim" (nicht ausgebildet)				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carya</i>	sp.	D	oo	
<i>Cinnamomum</i>	<i>costatum</i>	D	oo	
<i>Cyclocarya</i>	<i>crassa</i>	D	oo	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Eomastixia</i>	<i>saxonica</i>	D	o	
<i>Eomastixia</i>	sp.	D	I	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	o	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	oo	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	o	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	oo	
<i>Mastixia</i>	<i>thomsonii</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	oo	
<i>Pallioporia</i>	<i>symplocoides</i>	D	o	
<i>Pinus</i>	<i>hampeana</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>leitzii</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	sp.	N	o	
<i>Polyspora</i>	<i>lignita</i>	D	o	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	
<i>Rehderodendron</i>	<i>ehrenbergii</i>	D	oo	
<i>Rubus</i>	<i>laticostatus</i>	D	o	
<i>Sapium</i>	<i>germanicum</i>	D	oo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	oo	
<i>Sphenotheca</i>	<i>incurva</i>	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7B Inden-Formation "Flöz Friesheim" (nicht ausgebildet)				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Sphenotheca</i>	<i>incurva</i>	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>gothanii</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>lignitarum</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>pseudogregaria</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>salzhausenensis</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>schereri</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	ooo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	ZSch	ooo	
<i>Tectocarya</i>	<i>rhenana</i>	D	I	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	D	oo	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	So	ooo	Astglieder
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	Z	o	
<i>Tetrastigma</i>	<i>lobata</i>	D	o	
<i>Toddalia</i>	<i>rhenana</i>	D	I	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	o	
<i>Vitis</i>	<i>ponholzense</i>	D	o	
<i>Weigela</i>	<i>szaferi</i>	D	I	

Außerdem erkannt:

<i>Betula</i> vel <i>Alnus</i>	indet.	D	o	
<i>Carex</i> vel <i>Scirpus</i>	indet.	D	I	
cf. <i>Fortunearia</i>	indet.	D	I	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
cf. <i>Podogonium</i>	indet.	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	<i>polymorphoides</i>	D	o	
<i>Acer</i>	sp.	D	oo	
<i>Alnus</i>	<i>lusatica</i>	Z	ooo	
<i>Alnus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	k. A.	männlich
<i>Asarina</i>	<i>ruboides</i>	D	o	
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	oo	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	o	
<i>Brasenia</i>	<i>victoriae</i>	D	I	
<i>Butomus</i>	<i>hypericoides</i>	D	o	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	<i>hartauensis</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	
<i>Carpinus</i>	cf. <i>miocenica</i>	D	k. A.	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	oo	
<i>Cephalanthus</i>	<i>kireevskianus</i>	D	oo	
<i>Ceratophyllum</i>	<i>submersum</i>	D	oo	
<i>Ceratophyllum</i>	sp.	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	ooo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>europaea</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>trebovensis</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Cladium</i>	<i>europaeum</i>	D	k. A.	
<i>Cladium</i>	<i>oligovasculare</i>	D	oo	
<i>Cladium</i>	sp.	D	ooo	spp.
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	So	oo	Blüten = <i>Tillia gieskei</i>
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	F	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D	o	
<i>Cryptomeria</i>	sp.	D	k. A.	cf. <i>minisperma</i>
<i>Cyclocarya</i>	<i>cyclocarpa</i>	D	k. A.	
<i>Cyrilla</i>	sp.	D	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	ooo	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Dichostylis</i>	sp.	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	
<i>Eoeuryale</i>	<i>germanica</i>	D	k. A.	
<i>Eoeuryale</i>	sp.	D	oo	
<i>Eomastixia</i>	<i>holzapfelii</i>	D	oo	
<i>Epacridicarpum</i>	<i>pusillum</i>	D	k. A.	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	<i>reniculus</i>	D	o	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	o	
<i>Euphorbia</i>	sp.	D	k. A.	cf. <i>platyphyllos</i> foss.
<i>Eurya</i>	<i>boveyana</i>	D	ooo	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	o	auch Kupulen
<i>Ficus</i>	cf. <i>lutetianoides</i>	D	o	
<i>Ficus</i>	<i>potentilloides</i>	D	o	
<i>Frangula</i>	sp.	D	I	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	ooo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	ooo	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	o	
<i>Hydrocharis</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Hydrocharis</i>	sp.	D	oo	
<i>Hypericum</i>	cf. <i>danicum</i>	D	k. A.	
<i>Hypericum</i>	cf. <i>holyi</i>	D	k. A.	
<i>Hypericum</i>	cf. <i>tertiaerum</i>	D	k. A.	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	länglich
<i>Hypericum</i>	sp.	F	o	
<i>Ilex</i>	<i>lusatica</i>	D	I	
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	D	oo	
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	F	oo	mit je vier Samen
<i>Ilex</i>	<i>saxonica</i>	D	I	
<i>Ilex</i>	sp.	D	oo	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	D	oo	auch Früchte

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Laportea</i>	sp.	D	k. A.	cf. <i>germanica</i>
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	oo	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	oo	
<i>Leitneria</i>	<i>flexuosa</i>	D	oo	
<i>Leitneria</i>	sp.	D	o	
<i>Lemnospermum</i>	<i>pistiforme</i>	D	k. A.	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	oo	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	k. A.	
<i>Magnolia</i>	<i>ludwigii</i>	D	o	= lignita
<i>Magnolia</i>	cf. <i>lusatica</i>	D	I	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	oo	
<i>Mastixia</i>	<i>thomsonii</i>	D	o	
<i>Mastixicarpum</i>	<i>limnophilum</i>	D	o	
<i>Melastomites</i>	sp.	D	oo	
<i>Meliosma</i>	sp.	D	oo	
<i>Microdiptera</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	ooo	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	oo	
<i>Monochoria</i>	<i>striatella</i>	D	oo	
<i>Myrica</i>	<i>boveyana</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>ceriferiformis</i>	D	k. A.	
<i>Myrica</i>	<i>geinitzii</i>	D	I	
<i>Myrica</i>	<i>minima</i>	k. A.	oo	
<i>Myrica</i>	sp.	D	oo	
<i>Naumburgia</i>	<i>subthyrsiflora</i>	D	o	
<i>Nymphaea</i>	sp.	D	k. A.	cf. <i>szaferi</i>
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	oo	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	ooo	
<i>Nyssa</i>	sp.	D	I	
<i>Oenanthe</i>	<i>pterocarpa</i>	D	k. A.	
<i>Ostrya</i>	<i>szaferi</i>	D	ooo	
<i>Paliurus</i>	<i>sibiricus</i>	D	I	
<i>Paliurus</i>	sp.	Do	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Pallioporia</i>	<i>symplocoides</i>	D	o	
<i>Phellodendron</i>	<i>lusaticum</i>	D	I	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	D	oo	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	F	o	
<i>Phyllanthus</i>	sp.	Do	oo	
<i>Pieris</i>	<i>quinquealata</i>	D	oo	
<i>Pinus</i>	<i>hampeana</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>leitzii</i>	Z	o	
<i>Polyspora</i>	<i>lignita</i>	D	o	
<i>Polygonum</i>	<i>leporimontanum</i>	D	k. A.	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Pseudeuryale</i>	sp.	D	I	
<i>Pterocarya</i>	<i>miolusatica</i>	D	k. A.	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Pyracantha</i>	<i>acuticarpa</i>	F	o	
<i>Pyracantha</i>	<i>acuticarpa</i>	D	oo	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D	>	teilw. m. Gallen <i>Sequoiomyia kraeuseli</i>
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	Z	>	
<i>Quercus</i>	sp.	D	I	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Rubus</i>	<i>laticostatus</i>	D	o	spp.
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rumex</i>	<i>miolusaticus</i>	D	oo	
<i>Salix</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Saururus</i>	<i>bilobatus</i>	D	k. A.	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	oo	
<i>Sapium</i>	<i>germanicum</i>	D	oo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	ooo	
<i>Sorbus</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Sparganium</i>	<i>haentzschelii</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	<i>minimum</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	cf. <i>nanum</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Sphenotheca</i>	<i>incurva</i>	D	oo	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	o	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	F	oo	
<i>Staphylea</i>	sp.	D	I	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltenordheimensis</i>	D	I	
<i>Styrax</i>	<i>maximus</i>	D	I	
<i>Swida</i>	<i>bugloviana</i>	D	oo	
<i>Swida</i>	<i>gorbunovii</i>	D	k. A.	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>germanica</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>gothanii</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>lignitarum</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>ludwigii</i>	D	k. A.	
<i>Symplocos</i>	<i>minutula</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>pseudogregaria</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>salzhausenensis</i>	D	I	
<i>Symplocos</i>	<i>schereri</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	>	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	Z	I	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	D	oo	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	Z	o	
<i>Tetrastigma</i>	sp.	D	o	
<i>Toddalia</i>	<i>naviculaeformis</i>	D	o	
<i>Toddalia</i>	sp.	D	o	
<i>Trapa</i>	<i>heeri</i>	D	oo	
<i>Trigonobalanopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Veronica</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	o	
<i>Vitis</i>	<i>parasyvestris</i>	D	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	
<i>Zelkova</i>	sp.	D	o	

Außerdem erkannt:

Alismataceae	gen. et sp. indet.	k. A.	oo	
Apiaceae vel Peucedaneae	indet.	D	o	
<i>Azolla</i>	cf. <i>nana</i>	Me	k. A.	
<i>Azolla</i>	<i>nikitinii</i>	Me	k. A.	
<i>Azolla</i>	sp.	Me	ooo	
<i>Carpinus</i> vel <i>Ostrya</i>	gen. et sp. indet.	k. A.	o	
Caryophyllaceae	gen. et sp. indet.	k. A.	I	
aff. <i>Crataegus</i>	indet.	D	o	
Cyperaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Ericaceae	gen. et sp. indet.	F	oo	auch Kapseln
Euphorbiaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Lamiaceae	gen. et sp. indet.	D	k. A.	
aff. <i>Monochoria</i>	indet.	F	o	1 x 1,4 mm mit mind. 5 Samen
Moraceae vel Polygonaceae	indet.	k. A.	k. A.	
Nymphaeaceae	gen. et sp. indet.	D	k. A.	
<i>Persea</i> vel <i>Phoebe</i>	indet.	Ku	o	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	D	>	
cf. <i>Quercus</i>	indet.	F	o	
<i>Salvinia</i>	<i>cerebrata</i>	Me	o	
<i>Salvinia</i>	cf. <i>rhenana</i>	Me	oo	
<i>Salvinia</i>	cf. <i>tanaitica</i>	Me	k. A.	
Theaceae	gen. et sp. indet.	F	oo	
Ulmaceae	gen. et sp. indet.	D	I	? Zelkova
Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	flach
Farn		So	I	Sorus

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage* Basis				
<i>Genus</i>	<i>Species</i>	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	flach
<i>Alnus</i>	sp.	D	oo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	oo	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Cephalanthus</i>	<i>kireevskianus</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Cladium</i>	sp.	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D	oo	Blüten = <i>Tillia gieskeii</i>
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D	o	
<i>Cryptomeria</i>	<i>minisperma</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	o	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	I	
<i>Eurya</i>	<i>boveyana</i>	D	o	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	k. A.	
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	D	o	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	o	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	I	
<i>Leitneria</i>	<i>flexuosa</i>	D	o	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Magnolia</i>	<i>ludwigii</i>	D	o	= lignita
<i>Microdiptera</i>	<i>lusatica</i>	D	o	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	o	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	o	
<i>Paliurus</i>	<i>sibiricus</i>	D	o	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	F	o	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	D	oo	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	I	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage* Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D	oo	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	ZSch	o	
<i>Rubus</i>	sp.	D	I	
<i>Sparganium</i>	<i>haentzschelii</i>	D	I	
<i>Sparganium</i>	cf. <i>nanum</i>	D	I	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	Z	oo	

Außerdem erkannt:

Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	I	nicht flach

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage* Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp. 1	D	oo	
<i>Acer</i>	sp. 2	D	o	flach
<i>Acer</i>	sp. 3	D	o	dick, schwarzer Embryo
<i>Alnus</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	ooo	
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	I	
<i>Boehmeria</i>	sp.	D	I	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	
<i>Cephalanthus</i>	<i>kireevskianus</i>	D	o	
<i>Ceratophyllum</i>	<i>submersum</i>	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	ooo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>europaea</i>	D	ooo	
<i>Cladiocarya</i>	sp.	D	o	
<i>Cladium</i>	sp.	D	oo	
<i>Cornus</i>	<i>bugloviana</i>	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D	oo	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	F	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	ooo	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage* Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Dichostylis</i>	sp.	D	oo	dreikantige und flache
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	o	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	oo	
<i>Eurya</i>	<i>boveyana</i>	D	o	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	Ku	I	
<i>Fagus</i>	sp.	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	o	
<i>Hydrocharis</i>	<i>lusatica</i>	D	ooo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	D	oo	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	F	o	
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	I	
<i>Leitneria</i>	<i>flexuosa</i>	D	oo	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Microdiptera</i>	<i>lusatica</i>	D	ooo	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	oo	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	oo	
<i>Myrica</i>	<i>ceriferiformis</i>	D	I	
<i>Naumburgia</i>	<i>subthyrsiflora</i>	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	ooo	
<i>Paliurus</i>	<i>sibiricus</i>	D	oo	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	D	o	auch Früchte
<i>Pieris</i>	<i>quinquealata</i>	D	o	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	oo	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	ooo	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D	ooo	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	Z	oo	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	o	
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rumex</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent zu Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage* Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Sparganium</i>	<i>haentzschelii</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	cf. <i>nanum</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	o	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	oo	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	ooo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	ZSch	ooo	
<i>Vitis</i>	sp.	D	I	spp.

Außerdem erkannt:

<i>Azolla</i>	cf. <i>nana</i>	Me	ooo	
<i>Azolla</i>	cf. <i>nikitinii</i>	Me	ooo	
<i>Azolla</i>	sp.	Me	ooo	
Caryophyllaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
Euphorbiaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
<i>Salvinia</i>	cf. <i>cerebrata</i>	Me	oo	auch durchgehd. ornamentiert
<i>Salvinia</i>	cf. <i>tanaitica</i>	Me	oo	
Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
Moos		So	I	
Pilze		So	oo	Sklerotien/Fruchtkörper Baumpilz

Tagebau Hambach, Horizont 8 bis 9A - Hauptkies-Schichten bis Unterer (Haupt) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	D	oo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	oo	
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	I	
<i>Boehmeria</i>	sp.	D	I	
<i>Brasenia</i>	<i>victoriae</i>	D	I	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Carya</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 8 bis 9A - Hauptkies-Schichten bis Unterer (Haupt) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	o	
<i>Corylus</i>	<i>avellana</i>	D	o	
<i>Cyclocarya</i>	sp.	D	I	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	o	
<i>Euryale</i>	sp.	D	I	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	oo	auch Kupulen
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	F	I	
<i>Juglans</i>	<i>bergomensis</i>	D	o	
<i>Najas</i>	sp.	D	I	
<i>Nuphar</i>	sp.	D	I	
<i>Picea</i>	sp.	Z	I	stark abgerollt
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	o	
<i>Prunus</i>	sp.	D	I	1 cm lang
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	I	
<i>Rubus</i>	sp.	D	I	
<i>Stratiotes</i>	sp.	D	I	Bruch
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	I	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	ZSch	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	

Außerdem erkannt:

Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	Z	o	stark abgerollt
<i>Trapa</i> vel <i>Hemitrapa</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 8 - Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Abies</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Acer</i>	sp.	D	oo	
<i>Actinidia</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 8 - Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Aesculus</i>	sp.	D	o	
<i>Aesculus</i>	sp.	Ku	I	
<i>Ajuga</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Alnus</i>	sp.	D	ooo	cf. <i>lusatica</i>
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	o	
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	I	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>minimus</i>	D	o	
<i>Carya</i>	sp.	D	o	
<i>Ceratophyllum</i>	sp.	D	o	
<i>Cladiocarya</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Cleome</i>	sp.	D	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	o	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	k. A.	
<i>Eoeuryale</i>	sp.	D	o	
<i>Epipremnum</i>	sp.	D	o	
<i>Eucommia</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	k. A.	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	Ku	ooo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	o	
<i>Ilex</i>	sp.	D	I	
<i>Juglans</i>	<i>bergomensis</i>	D	oo	
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Leitneria</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 8 - Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Magnolia</i>	<i>cor</i>	D	k. A.	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Meliosma</i>	sp.	D	I	
<i>Menispermum</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Najas</i>	<i>lanceolata</i>	D	o	
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	oo	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	I	
<i>Nyssa</i>	sp.	D	I	
<i>Ostrya</i>	sp.	D	I	cf. <i>szaferi</i>
<i>Phellodendron</i>	sp.	D	I	
<i>Picea</i>	sp.	Z	oo	
<i>Pinus</i>	<i>brevis</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>leitzii</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>spinosa</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	oo	
<i>Polygonum</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Polyspora</i>	<i>kilpperi</i>	So	k. A.	Kapselklappen
<i>Polyspora</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Prunus</i>	sp.	D	o	spp.
<i>Pseudeuryale</i>	sp.	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Pyracantha</i>	<i>acuticarpa</i>	D	o	
<i>Quercus</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	k. A.	
<i>Ranunculus</i>	cf. <i>lateriflorus</i>	D	I	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	o	
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Salix</i>	sp.	D	I	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Sapium</i>	<i>germanicum</i>	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 8 - Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Saururus</i>	<i>bilobatus</i>	So	o	Tegmen
<i>Sciadopitys</i>	<i>tertiara</i>	D	k. A.	
<i>Scirpus</i>	<i>palibinii</i>	D	oo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	D	o	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	o	
<i>Sparganium</i>	<i>noduliferum</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	I	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	I	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	I	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	So	I	Kapsel
<i>Stratiotes</i>	sp.	D	I	
<i>Styrax</i>	<i>maximus</i>	D	o	
<i>Swida</i>	<i>gorbunovii</i>	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Symplocos</i>	cf. <i>lignitarum</i>	D	I	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	I	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	ZSch	o	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	D	o	Astglieder
<i>Torreya</i>	<i>schulzii</i>	D	I	
<i>Trapa</i>	sp.	D	I	
<i>Urospathites</i>	sp.	k. A.	k. A.	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Zelkova</i>	sp.	D	oo	

Außerdem erkannt:

Alismataceae	gen. et sp. indet.	D	o	
<i>Alnus</i> vel <i>Betula</i>	indet.	D	k. A.	
Apiaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
aff. <i>Butomus</i>	indet.	D	k. A.	
Caryophyllaceae	gen. et sp. indet.	D	k. A.	
Ericaceae	gen. et sp. indet.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 8 - Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
Außerdem erkannt:				
aff. <i>Euphorbia</i>	indet.	D	k. A.	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Lamiaceae	gen. et sp. indet.	D	I	<i>Ajuga</i> vel <i>Teucrium</i>
Lauraceae	gen. et sp. indet.	D	I	
Menispermaceae	gen. et sp. indet.	D	k. A.	
Moraceae	gen. et sp. indet.	D	k. A.	
<i>Nymphaea</i>	gen. et sp. indet.	D	k. A.	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	Z	oo	
<i>Prunus</i> vel <i>Styrax</i>	indet.	D	I	
Solanaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
aff. <i>Viola</i>	indet.	D	k. A.	
Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Koniferennadeln		N	k. A.	Pinaceae

Tagebau Hambach, Horizont 9A - Unterer (Haupt-) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Actinidia</i>	<i>faveolata</i>	D	o	
<i>Aesculus</i>	sp.	D	o	auch Früchte
<i>Alnus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	oo	
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	o	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	o	
<i>Brasenia</i>	<i>victoriae</i>	D	o	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carya</i>	<i>angulata</i>	D	I	
<i>Carya</i>	sp.	D	I	
<i>Corylopsis</i>	<i>urselensis</i>	D	I	
<i>Corylus</i>	<i>avellana</i>	D	o	spp.

Tagebau Hambach, Horizont 9A - Unterer (Haupt-) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Cryptomeria</i>	sp.	D	o	
<i>Cupressus</i>	<i>thomsonii</i>	Z	I	
<i>Cyclocarya</i>	<i>cyclocarpa</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	ooo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Empetrum</i>	<i>nigrum</i> foss.	D	I	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	Ku	ooo	
<i>Fraxinus</i>	sp.	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	o	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	I	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	F	o	
<i>Juglans</i>	<i>bergomensis</i>	D	o	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	o	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	oo	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	o	
<i>Magnolia</i>	<i>cor</i>	D	I	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	o	
<i>Meliosma</i>	sp.	D	o	
<i>Mentha</i>	sp.	D	o	
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	o	
<i>Nymphaea</i>	sp.	D	I	
<i>Nyssa</i>	sp.	D	o	
<i>Oenanthe</i>	<i>aquatica</i> foss.	D	oo	
<i>Picea</i>	<i>latisquamosa</i>	Z	I	
<i>Picea</i>	sp.	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>timleri</i>	Z	I	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	o	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 9A - Unterer (Haupt-) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Prunus</i>	sp.	D	oo	
<i>Pterocarya</i>	<i>limburgensis</i>	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Punica</i>	<i>antiquorum</i>	D	oo	= natans
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratoides</i>	D	I	
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Scirpus</i>	<i>liratus</i>	D	oo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	D	o	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	o	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	o	
<i>Spiromatospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	o	
<i>Staphylea</i>	<i>bessarabica</i>	D	I	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	oo	
<i>Stratiotes</i>	sp.	D	I	
<i>Styrax</i>	<i>maximus</i>	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	ooo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	ZSch	ooo	
<i>Thalictrum</i>	sp.	D	I	
<i>Typha</i>	sp.	D	oo	
<i>Torreya</i>	<i>schulzii</i>	D	I	
<i>Trapa</i>	sp.	D	o	
<i>Tsuga</i>	<i>europaea</i>	Z	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	

Außerdem erkannt:

Alismataceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Apiaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
<i>Equisetum</i>	sp.	So	o	Nodien
Lamiaceae	gen. et sp. indet.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 9A - Unterer (Haupt-) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen

Außerdem erkannt:

aff. <i>Perilla</i>	indet.	D	o	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	Z	oo	
<i>Salvinia</i>	<i>rhenana</i>	Me	oo	
Taxodiaceae	gen. et sp. indet.	N	oo	
Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Knospen		So	k. A.	
Koniferennadeln		N	oo	Pinus, auch fünfzählig

Tagebau Hambach, Horizont 9B - Liblarer Sand				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen

<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Actinidia</i>	<i>faveolata</i>	D	o	
<i>Aesculus</i>	<i>spinosissima</i>	D	I	
<i>Alnus</i>	sp.	D	o	auch Zapfen
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	I	
<i>Brasenia</i>	<i>victoriae</i>	D	I	
<i>Carex</i>	sp.	D	I	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	I	
<i>Carya</i>	<i>angulata</i>	D	o	
<i>Carya</i>	<i>ventricosa</i>	D	o	
<i>Carya</i>	sp.	D	o	
<i>Cathaya</i>	sp.	Z	I	
<i>Cladium</i>	<i>reidiorum</i>	D	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	o	
<i>Cryptomeria</i>	sp.	D	oo	
<i>Cryptomeria</i>	sp.	N	o	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	ooo	
<i>Juglans</i>	<i>bergomensis</i>	D	oo	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 9B - Liblarer Sand				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Leitneria</i>	<i>venosa</i>	D	I	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	oo	
<i>Magnolia</i>	<i>cor</i>	D	I	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	I	
<i>Medicago</i>	sp.	D	I	
<i>Picea</i>	<i>latisquamosa</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>timleri</i>	ZSch	oo	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	oo	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	o	
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	I	
<i>Rubus</i>	sp.	D	o	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	I	
<i>Staphylea</i>	sp.	D	o	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>intermedius</i>	D	I	
<i>Styrax</i>	<i>maximus</i>	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	ZSch	o	
<i>Thalictrum</i>	sp.	D	o	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	

Außerdem erkannt:

Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Moos		So	I	

Tagebau Hambach, Horizont 10 - Reuver Sand				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Actinidia</i>	<i>faveolata</i>	D	oo	
<i>Alnus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Alnus</i>	sp.	ZSch	oo	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>flagellata</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	klein; 1,5 x 0,7 mm
<i>Carex</i>	sp.	D	I	groß
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	<i>reniculus</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	I	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	Ku	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	o	spp. länglich und +- kugelig
<i>Lycopus</i>	<i>antiquus</i>	D	I	
<i>Lysimachia</i>	sp.	D	o	
<i>Magnolia</i>	<i>cor</i>	D	oo	
<i>Melissa</i>	<i>elegans</i>	D	oo	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	I	
<i>Thalictrum</i>	<i>minimum</i>	D	ooo	
<i>Viola</i>	sp.	D	o	

Außerdem erkannt:

Alismataceae	gen. et sp. indet.	D	o	
cf. <i>Ampelopsis</i>	indet.	D	I	
Apiaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Lamiaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	2 - 3 Arten
<i>Sequoia</i> vel <i>Cupressus</i>	indet.	D	I	
<i>Solanum</i> vel <i>Physalis</i>	indet.	D	I	
cf. <i>Swida</i>	indet.	D	oo	
cf. <i>Wikstroemia</i>	indet.	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 11 bis 13 - Reuver-Subformation bis Tegelen-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Aesculus</i>	<i>spinosissima</i>	D	I	
<i>Alnus</i>	<i>glutinosa</i>	D	oo	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	o	
<i>Brasenia</i>	<i>victoriae</i>	D	I	
<i>Carex</i>	cf. <i>pendula</i>	D	o	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	ooo	
<i>Corylus</i>	sp.	D	I	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Cyclocarya</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	ooo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	ooo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	o	
<i>Ilex</i>	sp.	D	o	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	o	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Prunus</i>	sp.	D	I	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	o	
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratus</i>	D	oo	
<i>Rubus</i>	sp.	D	o	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	I	
<i>Stratiotes</i>	<i>intermedius</i>	D	o	
<i>Tsuga</i>	sp.	Z	o	

Außerdem erkannt:

<i>Alnus</i> vel <i>Betula</i>	indet.	D	oo	
Apiaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
cf. <i>Ceratophyllum</i>	indet.	D	o	
aff. Cyperaceae	indet.	D	oo	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	Z	o	
Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 11 Reuver Subformation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Actinidia</i>	sp.	D	oo	
<i>Aesculus</i>	sp.	D	I	
<i>Aesculus</i>	sp.	So	o	Schalenrest
<i>Alisma</i>	sp.	D	o	
<i>Alnus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	ooo	männlich und weiblich
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	o	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	o	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	<i>flagellata</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	<i>pendula</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp. 1	D	ooo	
<i>Carex</i>	sp. 2	D	oo	klein, rundlich
<i>Carex</i>	sp. 3	D	o	lang, schmal, dreikantig
<i>Carex</i>	sp. 4	D	oo	zart
<i>Carex</i>	sp. 5	D	o	grob
<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i> foss.	D	o	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>minimus</i>	D	oo	
<i>Carya</i>	<i>angulata</i>	D	I	
<i>Carya</i>	<i>globosa</i>	D	I	
<i>Carya</i>	<i>ventricosa</i>	D	I	
<i>Cathaya</i>	<i>loehrrii</i>	Z	I	
<i>Cathaya</i>	sp.	Z	o	
<i>Ceratophyllum</i>	<i>demersum</i>	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	oo	
<i>Cladium</i>	sp.	D	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	oo	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	ooo	

Tagebau Hambach, Horizont 11 Reuver-Subformation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>spathaceum</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	I	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	I	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	oo	
<i>Euphorbia</i>	sp.	D	I	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	I	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	ooo	auch Kupulen
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	ooo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	oo	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Hippuris</i>	sp.	D	o	
<i>Hydrocharis</i>	sp.	D	o	
<i>Hypericum</i>	cf. <i>holyi</i>	D	o	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	D	I	
<i>Juglans</i>	<i>bergomensis</i>	D	oo	
<i>Leitneria</i>	sp.	D	o	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	oo	
<i>Lycopus</i>	<i>antiquus</i>	D	o	
<i>Lycopus</i>	<i>europaeus</i>	D	o	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	o	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	o	
<i>Melissa</i>	sp.	D	oo	
<i>Menispermum</i>	sp.	D	o	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	I	
<i>Myriophyllum</i>	sp.	D	oo	
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	oo	
<i>Nymphaea</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	o	
<i>Picea</i>	<i>latisquamosa</i>	Z	o	
<i>Picea</i>	sp.	Z	o	

Tagebau Hambach, Horizont 11 Reuver-Subformation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Pinus</i>	<i>brevis</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>timleri</i>	ZSch	I	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	oo	
<i>Polygonum</i>	sp.	D	o	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	ooo	
<i>Prunus</i>	sp.	D	o	
<i>Pterocarya</i>	<i>limburgensis</i>	D	oo	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	oo	
<i>Ranunculus</i>	cf. <i>flammula</i>	D	oo	
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratoides</i>	D	ooo	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Scirpus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	o	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	o	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	o	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>intermedius</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	I	
<i>Stratiotes</i>	<i>tuberculatus</i>	D	I	
<i>Styrax</i>	<i>maximus</i>	D	o	
<i>Swida</i>	cf. <i>tertiaria</i>	D	oo	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	ZSch	oo	
<i>Teucrium</i>	sp.	D	oo	
<i>Torreya</i>	<i>schulzii</i>	D	I	
<i>Trapella</i>	<i>weylandii</i>	D	oo	
<i>Typha</i>	sp.	D	oo	
<i>Viola</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 11 Reuver-Subformation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	oo	
<i>Vitis</i>	<i>teutonica</i>	D	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	I	

Außerdem erkannt:

Alismataceae	gen. et sp. indet.	D	ooo	
Apiaceae	gen. et sp. indet.	D	ooo	
<i>Azolla</i>	<i>pulchella</i>	Me	o	
<i>Carpinus</i> vel <i>Ostrya</i>	indet.	D	o	
Compositae	gen. et sp. indet.	D	I	
cf. <i>Crataegus</i>	indet.	D	o	
Cyperaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Ericaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
cf. Euphorbiaceae	indet.	D	I	
cf. <i>Foeniculum</i>	indet.	D	oo	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	o	auch Kapseln
Lamiaceae	gen. et sp. indet.	D		cf. <i>Collinsonia</i>
cf. Moraceae	indet.	D	o	
cf. <i>Najas</i>	indet.	D	o	
cf. <i>Naumburgia</i>	indet.	D	o	
Nymphaeaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
cf. <i>Perilla</i>	indet.	D	o	
cf. <i>Physocarpus</i>	indet.	D	o	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
<i>Quercus</i> vel <i>Corylus</i>	indet.	D	o	
<i>Salvinia</i>	<i>rhenana</i>	Me	oo	
<i>Salvinia</i>	sp.	Me	oo	
cf. <i>Tsuga</i> vel <i>Cathaya</i>	indet.	Z	o	
Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
Moos		So	I	
Pilze		So	o	Sklerotien/Fruchtkörper Baumpilz

Tagebau Hambach, Horizont 12 - Kohle A (<i>Cercidiphyllum</i> -Kohle)*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	D	oo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	oo	männlich und weiblich
<i>Batrachium</i>	sp.	D	o	
<i>Carex</i>	cf. <i>flavaeformis</i>	D	o	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	oo	
<i>Hydrocharis</i>	sp.	D	o	
<i>Hydrocotyle</i>	sp.	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	I	
<i>Mentha</i>	sp.	D	o	
<i>Menyanthes</i>	<i>trifoliata</i> foss.	D	oo	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	o	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratoides</i>	D	o	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Rubus</i>	sp.	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	I	
<i>Typha</i>	<i>pliocenica</i>	D	oo	
<i>Typha</i>	sp.	D	I	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	k. A.	

Außerdem erkannt:

Alismataceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Apiaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Cyperaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Moos		So	I	

Tagebau Hambach, Horizont 12 - Kohle B (<i>Osmunda</i> -Kohle)*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Alisma</i>	<i>plantago-aquatica</i>	D	oo	
<i>Batrachium</i>	sp.	D	o	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	I	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>szaferi</i>	D	o	
<i>Carex</i>	sp. 1	D	oo	
<i>Carex</i>	sp. 2	D	oo	1,3-1,8 mm, Griffel geb.
<i>Carex</i>	sp. 3	D	oo	1,5-2 x 1,3 mm, sehr dünn
<i>Carex</i>	sp. 4	D	oo	kl. o. Diskus
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Cathaya</i>	<i>burghii</i>	Z	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	o	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Elatine</i>	sp.	D	o	cf. <i>alsinastrum</i>
<i>Hippuris</i>	<i>vulgaris</i>	D	o	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Myriophyllum</i>	sp.	D	I	
<i>Najas</i>	<i>lanceolata</i>	D	oo	
<i>Najas</i>	<i>marina</i> foss.	D	oo	
<i>Oenanthe</i>	sp.	D	o	
<i>Picea</i>	sp.	Z	o	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	spp.
<i>Prunus</i>	<i>spinosa</i>	D	o	
<i>Quercus</i>	sp.	D	oo	auch Kupulen
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	o	
<i>Rubus</i>	sp.	D	I	
<i>Sagittaria</i>	<i>sagittifolia</i>	D	oo	
<i>Scirpus</i>	<i>pliocenicus</i>	D	ooo	
<i>Scirpus</i>	sp.	D	o	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	o	
<i>Typha</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 12 - Kohle B (<i>Osmunda</i> -Kohle)*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
Außerdem erkannt:				
Alismataceae	gen. et sp. indet.	D	oo	auch Tegmen
Apiaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
<i>Azolla</i>	sp.	D	o	
Compositae	gen. et sp. indet.	D	I	
Characeae	gen. et sp. indet.	So	oo	Oogonien; spp.
Coniferae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Cyperaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
cf. <i>Hydrocharis</i>	indet.	D	o	
Lauraceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Nymphaeaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
<i>Osmunda</i>	<i>dowkeri</i>	So	o	Rhizome

Tagebau Hambach, Horizont 13 bis 14, Kohle C (<i>Glyptostrobus</i> -Kohle)* bis Eburon				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	I	
<i>Alnus</i>	sp.	D	oo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	o	
<i>Brasenia</i>	<i>victoriae</i>	D	o	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>blismoides</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	cf. <i>pendula</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	spp.
<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i> foss.	D	oo	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Ceratophyllum</i>	sp.	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	o	
<i>Corylus</i>	<i>avellana</i>	D	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	oo	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 13 bis 14, Kohle C (<i>Glyptostrobus</i> -Kohle)* bis Eburon				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	
<i>Eucommia</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Fraxinus</i>	sp.	D	I	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	o	
<i>Hippuris</i>	<i>vulgaris</i>	D	I	
<i>Hypericum</i>	<i>tertiaerum</i>	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	o	
<i>Lycopus</i>	<i>antiquus</i>	D	oo	
<i>Magnolia</i>	<i>cor</i>	D	o	
<i>Menyanthes</i>	<i>trifoliata</i> foss.	D	oo	
<i>Ostrya</i>	<i>szaferi</i>	D	o	
<i>Phellodendron</i>	<i>elegans</i>	D	I	
<i>Picea</i>	sp.	Z	oo	
<i>Pinus</i>	<i>parastroboides</i>	Z	o	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	ooo	spp.
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	ooo	
<i>Prunus</i>	<i>girardii</i>	D	I	
<i>Pterocarya</i>	<i>limburgensis</i>	D	ooo	
<i>Quercus</i>	sp.	D	oo	auch Kupulen
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratoides</i>	D	ooo	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	oo	spp.
<i>Rubus</i>	sp.	D	I	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	I	
<i>Scirpus</i>	sp.	D	o	spp.
<i>Sparganium</i>	sp.	D	o	
<i>Stratiotes</i>	sp.	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Thalictrum</i>	sp.	D	o	
<i>Tsuga</i>	<i>europaea</i>	Z	I	
<i>Viola</i>	sp.	D	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 13 bis 14, Kohle C (<i>Glyptostrobus</i> -Kohle)* bis Eburon				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen

Außerdem erkannt:

Ajugoideae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Alismataceae	gen. et sp. indet.	D	ooo	
Apiaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
<i>Carpinus</i> vel <i>Ostrya</i>	indet.	D	oo	
Caryophyllaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
cf. <i>Cathaya</i>	indet.	Z	o	
<i>Cornus</i> vel <i>Dendrobenthamia</i>	indet.	D	o	
Cyperaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Euphorbiaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Hamamelidaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Lauraceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
cf. <i>Platanus</i>	indet.	D	I	
Umbelliferae	gen. et sp. indet.	D	k. A.	
Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Aesculus</i>	sp.	D	I	
<i>Alnus</i>	<i>glutinosa</i>	D	I	
<i>Alnus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	oo	männlich und weiblich
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	I	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	oo	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>blysmoides</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	cf. <i>pendula</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	<i>rostrata</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp. 1	D	oo	
<i>Carex</i>	sp. 2	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i> foss.	D	oo	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Ceratophyllum</i>	<i>submersum</i>	D	I	
<i>Ceratophyllum</i>	sp.	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	oo	
<i>Corylus</i>	<i>avellana</i>	D	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	oo	
<i>Cryptomeria</i>	sp.	Z	I	
<i>Cyclocarya</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	ooo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	oo	
<i>Dichostylis</i>	sp.	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	
<i>Elatine</i>	sp.	D	I	cf. <i>hydropiperoid</i>
<i>Epipremnites</i>	<i>reniculus</i>	D	o	
<i>Eucommia</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Euphorbia</i>	<i>platyphyllos</i> foss.	D	o	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	Ku	oo	
<i>Fraxinus</i>	sp.	D	I	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	ooo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	oo	
<i>Hippuris</i>	<i>vulgaris</i>	D	oo	
<i>Hydrocharis</i>	<i>morsus-ranae</i> foss.	D	o	
<i>Hypericum</i>	<i>tertiaerum</i>	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	o	
<i>Ilex</i>	sp.	D	I	cf. <i>aquifolium</i>
<i>Leitneria</i>	sp.	D	I	
<i>Lycopus</i>	<i>antiquus</i>	D	oo	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	o	
<i>Mentha</i>	sp.	D	o	
<i>Menyanthes</i>	<i>trifoliata</i> foss.	D	oo	
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	oo	
<i>Ostrya</i>	<i>szaferi</i>	D	oo	
<i>Phellodendron</i>	<i>elegans</i>	D	o	
<i>Picea</i>	sp.	D	oo	
<i>Pinus</i>	<i>parastroboides</i>	Z	o	
<i>Platanus</i>	sp.	D	I	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	ooo	spp.
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	ooo	
<i>Prunus</i>	sp.	D	oo	
<i>Pterocarya</i>	<i>limburgensis</i>	D	ooo	
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	oo	
<i>Ranunculus</i>	cf. <i>flammula</i>	D	ooo	
<i>Ranunculus</i>	<i>scelertoides</i>	D	ooo	
<i>Ranunculus</i>	sp. 1	D	oo	
<i>Ranunculus</i>	sp. 2	D	o	groß
<i>Ranunculus</i>	sp. 3	D	o	2,0 x 1,5 mm
<i>Rubus</i>	sp.	D	o	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Scirpus</i>	<i>liratus</i>	D	oo	
<i>Scirpus</i>	sp. 1	D	o	
<i>Scirpus</i>	sp. 2	D	o	groß
<i>Scirpus</i>	sp. 3	D	ooo	klein
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	I	
<i>Solanum</i>	<i>dulcamara</i>	D	o	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	oo	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>intermedius</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	oo	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	I	
<i>Teucrium</i>	sp.	D	o	cf. <i>tatjanae</i>
<i>Thalictrum</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Trapa</i>	sp.	D	I	
<i>Viola</i>	sp.	D	oo	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	

Außerdem erkannt:

Ajugoideae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Alismataceae	gen. et sp. indet.	D	ooo	
<i>Alnus</i> vel <i>Betula</i>	indet.	D	o	
Apiaceae	gen. et sp.1 indet.	D	o	
Apiaceae	gen. et sp.2 indet.	D	oo	klein
Apiaceae	gen. et sp.3 indet.	D	ooo	groß
Araliaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
Asteraceae	gen. et sp. indet.	D	I	
<i>Carpinus</i> vel <i>Ostrya</i>	indet.	D	oo	
Caryophyllaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
Characeae	gen. et sp. indet.	So	oo	Oogonien
<i>Cornus</i> vel <i>Dendrobenthamia</i>	indet.	D	o	
cf. <i>Corylus</i>	indet.	D	ooo	Nussbasen
Cyperaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
Euphorbiaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Lamiaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Lauraceae	gen. et sp. indet.	D	I	
<i>Osmunda</i>	<i>dowkeri</i>	So	o	Rhizome
Pinaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	Z	o	stark abgerollt
Solanaceae	gen. et sp. indet.	D	I	
Umbelliferae	gen. et sp. indet.	D	I	
Vitaceae	gen. et sp. indet.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - <i>Cyclocarya</i> -Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Brasenia</i>	sp.	D	I	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	I	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	I	
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	

Außerdem erkannt:

aff. <i>Epipremnites</i>	indet.	D	I	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Pinaceae	gen. et sp. indet.	Z	o	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex oberer Bereich				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Batrachium</i>	sp.	D	I	
<i>Betula</i>	<i>cholmechensis</i>	D	oo	
<i>Betula</i>	<i>cholmechensis</i>	ZSch	ooo	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	cf. <i>szaferi</i>
<i>Chamaecyparis</i>	sp.	D	ooo	
<i>Chamaecyparis</i>	sp.	Z	oo	
<i>Chenopodium</i>	<i>album</i>	D	I	
<i>Corylus</i>	sp.	D	o	
<i>Crataegus</i>	sp.	D	oo	
<i>Frangula</i>	sp.	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	o	flach, rundlich
<i>Menyanthes</i>	sp.	D	o	2,2 x 1,8 mm
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	ooo	
<i>Nymphaea</i>	sp.	D	oo	
<i>Oenanthe</i>	<i>aquatica</i> foss.	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex oberer Bereich				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Pinus</i>	<i>peuce</i> foss.	Z	oo	
<i>Pinus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Polygonum</i>	sp.	D	I	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	oo	
<i>Prunus</i>	sp.	D	oo	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	I	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	o	
<i>Rhododendron</i>	<i>germanica</i>	F	oo	auch Kelche
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rumex</i>	sp.	D	o	
<i>Spiraea</i>	<i>gomeliana</i>	So	oo	Kapseln
<i>Tsuga</i>	sp.	Z	o	
<i>Viola</i>	sp.	D	I	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	I	

Außerdem erkannt:

<i>Carpinus</i> vel <i>Ostrya</i>	indet.	D	oo	
<i>Equisetum</i>	sp.	So	oo	Rhizomknollen?
Euphorbiaceae	gen. et sp. indet.	D	oo	
cf. <i>Naumburgia</i> vel <i>Lysimachia</i>	indet.	D	o	
<i>Salvinia</i>	sp.	Me	I	

Tagebau Hambach, Horizont 15? - Waal-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Batrachium</i>	sp.	D	oo	
<i>Betula</i>	sp.	D	I	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Chenopodium</i>	sp.	D	I	
<i>Eucommia</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Lactuca</i>	<i>protomuralis</i>	D	I	
<i>Myriophyllum</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 15? - Waal-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Najas</i>	<i>lanceolata</i>	D	I	
<i>Najas</i>	<i>marina</i> foss.	D	I	
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	I	
<i>Phellodendron</i>	sp.	D	I	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	o	
<i>Pterocarya</i>	<i>limburgensis</i>	D	ooo	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	I	
<i>Scirpus</i>	sp.	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>intermedius</i>	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Trapa</i>	sp.	D	o	
<i>Viola</i>	sp.	D	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	oo	

Außerdem erkannt:

Alismataceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Characeae	gen. et sp. indet.	So	oo	Oogonien
Cyperaceae	gen. et sp. indet.	D	o	
Pilze		So	I	Sklerotien/Fruchtkörper Baumpilz

6 Bereinigte Arbeitslisten der Karpofloren aus dem Tagebau Hambach (Coll. M. Pingen)

Zeichenerklärung

B = Blüten
 Be = Beeren
 D = Diasporen
 Do = Dornen
 F = Früchte
 Ku = Kupulen
 N = Nadeln
 So = Sonstiges
 Z = Zapfen
 Zsch = Zapfenschuppen

I = 1 St.
 o = 1 - 10 St.
 oo = 11 - 100 St.
 ooo = 101 - 1000 St.
 > = Massenvorkommen
 k. A. = keine Angaben

Hor. = Horizont
 * = Arbeitstitel der PBA

Bei den nachfolgenden Listen wurden die stratigraphischen Zuordnungen, Bestimmungen, Anmerkungen und sonstige Angaben aus den Urschriften Maria Pingens übernommen.

Die Gattungs- und Artbezeichnungen geben, wegen des langen Dokumentationszeitraums von fast 40 Jahren, nicht immer den aktuellen Stand der wissenschaftlichen Bearbeitungen wieder.

Die Florenlisten können auch in Form einer EXCEL-Tabelle unter der E-Mail-Adresse geo-lieven@web.de kostenlos bezogen werden.

Auszugsweise wurden diese und andere Listen bereits in nachfolgender Publikation aufgeführt:
 GÜNTHER, Th. & GREGOR, H.-J. 1989-2004: Computeranalyse neogener Frucht- und Samenfloren Europas. Documenta naturae, 50, Bd. 1 - 12, München

Tagebau Hambach, Horizont 6B - Frimmersdorfer Sand				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	Z	o	
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	I	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	<i>gibbosus</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	o	
<i>Paliurus</i>	<i>sibiricus</i>	D	k. A.	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	oo	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	Z	o	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a bis 6C b - Flöz Frimmersdorf a bis b				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	o	
<i>Carya</i>	<i>ventricosa</i>	D	oo	
<i>Chionanthus</i>	<i>kornii</i>	D	oo	
<i>Chionanthus</i>	<i>taschei</i>	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	o	
<i>Myrica</i>	<i>stoppii</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>suppanii</i>	D	o	
<i>Paliurus</i>	sp.	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	o	
<i>Sciadopitys</i>	<i>tertiara</i>	N	oo	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	k. A.	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	o	
<i>Toddalia</i>	<i>turovensis</i>	D	I	
<i>Trigonobalanopsis</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a bis 6C b - Flöz Frimmersdorf a bis b				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Vitis</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Zanthoxylum</i>	<i>ailanthiforme</i>	D	I	
<i>Ziziphus</i>	<i>striata</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a - Flöz Frimmersdorf a Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	D, Z	oo	Z männlich
<i>Ampelopsis</i>	<i>rotundata</i>	D	o	
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	o	
<i>Carya</i>	<i>ventricosa</i>	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	I	
<i>Chionanthus</i>	<i>kornii</i>	D	oo	
<i>Chionanthus</i>	<i>taschei</i>	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D, So	oo	Blüten = <i>Tillia gieskeii</i>
<i>Cynanchum</i>	<i>heeri</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	<i>gibbosus</i>	D	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Ilex</i>	sp.	D	o	cf. <i>protogaea</i>
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	I	
<i>Myrica</i>	<i>boveyana</i>	D	oo	
<i>Myrica</i>	<i>stoppii</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>suppanii</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	ooo	
<i>Paliurus</i>	sp.	D, Do	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	o	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D, Z	>	
<i>Salix</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a - Flöz Frimmersdorf a Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D, F	oo	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	o	
<i>Toddalia</i>	<i>turovensis</i>	D	I	
<i>Trigonobalanopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Umbelliferopsis</i>	sp.	D	I	
<i>Vitis</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Zanthoxylum</i>	<i>ailanthiforme</i>	D	I	
<i>Ziziphus</i>	<i>striata</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 6C a Top - Flöz Frimmersdorf a Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	I	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 6C b - Flöz Frimmersdorf b Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Comarostaphylis</i>	<i>globula</i>	D	o	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	o	

Tagebau Hambach, Horizont 6D - Neurather Sand				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	D, Z	o	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	oo	
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>minima</i>	D	oo	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 6D - Neurather Sand				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, Z	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 6E - Flöz Garzweiler				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	oo	
<i>Actinidia</i>	sp.	D	o	
<i>Alnus</i>	<i>lusatica</i>	Z	o	
<i>Alnus</i>	sp.	D	o	
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D	oo	
<i>Butomus</i>	<i>hypericoides</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>marii-srodoniowii</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	I	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>minimus</i>	D	o	
<i>Cephalanthus</i>	<i>pusillus</i>	D	oo	
<i>Cladium</i>	sp.	D	o	
<i>Cryptomeria</i>	sp.	D	I	
<i>Decodon</i>	sp.	D	o	cf. <i>gibbosus</i>
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	
<i>Eoeuryale</i>	sp.	D	I	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	I	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	o	auch Kupulen
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	oo	
<i>Hippuris</i>	sp.	D	o	
<i>Leitneria</i>	sp.	D	I	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	oo	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	I	
<i>Myrica</i>	<i>minima</i>	D	ooo	
<i>Najas</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 6E - Flöz Garzweiler				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	oo	
<i>Paliurus</i>	<i>favonii</i>	D	oo	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	F	o	
<i>Physalis</i>	<i>pliocenica</i>	D	I	
<i>Physalis</i>	sp.	D	o	
<i>Polygonum</i>	sp.	D	I	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Prunus</i>	sp.	D	I	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	o	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	I	Kupule mit Frucht
<i>Rubus</i>	sp.	D	o	
<i>Salix</i>	sp.	D	I	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Sapium</i>	<i>germanicum</i>	D	I	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	I	
<i>Swida</i>	<i>gorbunovii</i>	D	oo	
<i>Swida</i>	sp.	D	I	
<i>Symplocos</i>	<i>germanica</i>	D	I	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	I	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, Zsch	oo	
<i>Tetrastigma</i>	<i>lobata</i>	D	I	
<i>Viola</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 6E - Flöz Garzweiler Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	<i>lusatica</i>	Z	o	
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	I	
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Cephalanthus</i>	sp.	D	I	cf. <i>kireevskianus</i>
<i>Ceratophyllum</i>	<i>submersum</i>	D	o	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 6E - Flöz Garzweiler Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Cladiocarya</i>	<i>trebovensis</i>	D	oo	
<i>Cladium</i>	<i>oligovasculare</i>	D	oo	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	sp.	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	I	
<i>Eurya</i>	<i>boveyana</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	ooo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	I	
<i>Ilex</i>	sp.	D	o	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	o	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	I	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	ooo	
<i>Pterocarya</i>	<i>raciborskii</i>	D	o	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	D, Z	oo	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, Zsch	ooo	

Tagebau Hambach, Horizont 7 bis 8 - Inden-Formation bis Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Aesculus</i>	<i>spinosissima</i>	D	o	
<i>Alnus</i>	sp.	D	o	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	I	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	I	
<i>Ludwigia</i>	sp.	D	oo	cf. <i>collinsoniae</i>
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, Z	oo	
<i>Trapa</i>	<i>heeri</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Abies</i>	sp.	N	oo	
<i>Acer</i>	<i>cyclospermum</i>	D	oo	
<i>Acer</i>	<i>polymorphoides</i>	D	oo	
<i>Acer</i>	sp.	D	ooo	
<i>Actinidia</i>	<i>faveolata</i>	D	oo	
<i>Actinidia</i>	sp.	D	o	
<i>Alnus</i>	<i>lusatica</i>	Z	>	
<i>Alnus</i>	sp.	D, Z	>	
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	I	
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	o	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D, Z	>	
<i>Betula</i>	sp.	D	o	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	oo	
<i>Boehmeria</i>	sp.	D	o	
<i>Butomus</i>	<i>hypericoides</i>	D	oo	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>hartauensis</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	o	
<i>Carpolithus</i>	<i>tiffneyi</i>	D, F	o	
<i>Carya</i>	<i>angulata</i>	D	oo	
<i>Carya</i>	<i>ventricosa</i>	D	I	
<i>Carya</i>	sp.	D	o	
<i>Cephalanthus</i>	<i>kireevskianus</i>	D	ooo	
<i>Cephalanthus</i>	<i>pusillus</i>	D	ooo	
<i>Cephalanthus</i>	sp.	D	o	
<i>Ceratophyllum</i>	<i>submersum</i>	D	oo	
<i>Ceratophyllum</i>	sp.	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>crenatum</i>	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	ooo	
<i>Cinnamomum</i>	<i>costatum</i>	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Cladiocarya</i>	<i>europaea</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>trebovensis</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	sp.	D	ooo	
<i>Cladium</i>	<i>oligovasculare</i>	D	oo	
<i>Cladium</i>	sp.	D	ooo	
<i>Corylus</i>	sp.	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D, F, So	oo	Blüten = <i>Tillia gieskei</i>
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Cyrilla</i>	sp.	D	o	spp.
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	ooo	
<i>Decodon</i>	<i>gibbosus</i>	D	ooo	
<i>Decodon</i>	sp.	D	oo	
<i>Dichostylis</i>	sp.	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	
<i>Eoeuryale</i>	<i>germanica</i>	D	ooo	
<i>Eoeuryale</i>	sp.	D	oo	auch mit Knoten Ø 4-5 mm
<i>Eomastixia</i>	<i>saxonica</i>	D	oo	
<i>Epacridicarpum</i>	<i>pusillum</i>	D	o	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	ooo	
<i>Epipremnites</i>	<i>reniculus</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	oo	
<i>Eucommia</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Eurya</i>	<i>boveyana</i>	D	oo	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D, Ku	ooo	
<i>Ficus</i>	<i>potentilloides</i>	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	oo	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	oo	
<i>Hemitrapa</i>	sp.	D	oo	
<i>Hydrocharis</i>	sp.	D	oo	
<i>Hypericum</i>	<i>miocenicum</i>	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	D	oo	
<i>Ilex</i>	sp.	D	o	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	D	oo	auch Früchte
<i>Itea</i>	<i>germanica</i>	F	I	
<i>Laportea</i>	<i>europaea</i>	D	oo	
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	o	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	oo	
<i>Leitneria</i>	<i>flexuosa</i>	D	I	
<i>Leitneria</i>	<i>venosa</i>	D	o	
<i>Leitneria</i>	sp.	D	oo	
<i>Lemnospermum</i>	<i>pistiforme</i>	D	I	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	oo	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	oo	
<i>Lithuanica</i>	sp.	D	oo	
<i>Magnolia</i>	<i>burseracea</i>	D	o	
<i>Magnolia</i>	<i>lignita</i>	D	oo	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	oo	
<i>Mastixia</i>	<i>amygdalaeformis</i>	D	I	
<i>Melastomites</i>	sp.	D	oo	
<i>Menyanthes</i>	sp.	D	I	
<i>Microdiptera</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	ooo	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	oo	
<i>Monochoria</i>	sp.	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>ceriferiformis</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>minima</i>	D	oo	
<i>Myrica</i>	sp.	D	o	sehr klein
<i>Naumburgia</i>	<i>subthyrsiflora</i>	D, F	oo	
<i>Nuphar</i>	sp.	D	I	
<i>Nymphaea</i>	<i>szaferi</i>	D	oo	
<i>Nymphaea</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	ooo	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Ostrya</i>	<i>szaferi</i>	D	oo	
<i>Paliurus</i>	<i>favonii</i>	D	oo	
<i>Perilla</i>	sp.	D	I	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	D, F	oo	
<i>Pilea</i>	sp.	D	oo	
<i>Pinus</i>	<i>hampeana</i>	Z	oo	
<i>Pinus</i>	<i>leitzii</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	sp.	N, Z	oo	
<i>Polyspora</i>	<i>kilpperi</i>	So	oo	Kapselklappen
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	oo	
<i>Prunus</i>	sp.	D	I	
<i>Pterocarya</i>	<i>miolusatica</i>	D	o	
<i>Pterocarya</i>	<i>raciborskii</i>	D	oo	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Punica</i>	<i>antiquorum</i>	D	oo	
<i>Punica</i>	sp.	D	oo	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D	oo	
<i>Quercus</i>	sp.	D, Ku	o	
<i>Rehderodendron</i>	<i>ehrenbergii</i>	D	oo	
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rumex</i>	<i>miolusaticus</i>	D	oo	
<i>Salix</i>	sp.	D	ooo	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	oo	
<i>Sapium</i>	<i>germanicum</i>	D	oo	
<i>Saururus</i>	<i>bilobatus</i>	D, F	k. A.	
<i>Sciadopitys</i>	<i>tertiara</i>	N	I	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	D, Z	oo	
<i>Sorbus</i>	sp.	D	o	
<i>Sparganium</i>	<i>haentzschelii</i>	D	I	
<i>Sparganium</i>	<i>minimum</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	<i>neglectum</i>	D	ooo	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	ooo	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Sphenotheca</i>	<i>incurva</i>	D	o	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	ooo	
<i>Spondiaemorpha</i>	<i>dehmii</i>	D	o	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	I	
<i>Swida</i>	<i>bugloviana</i>	D	o	
<i>Swida</i>	<i>gorbunovii</i>	D	ooo	
<i>Swida</i>	sp.	D	ooo	
<i>Symplocos</i>	<i>gaspary</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>germanica</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>lusatica</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>schereri</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	ooo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, Zsch	I	
<i>Ternstroemia</i>	sp.	D	o	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	D, So, Z	ooo	Astglieder
<i>Tetrastigma</i>	<i>chandleri</i>	D	o	
<i>Tetrastigma</i>	<i>lobata</i>	D	oo	
<i>Toddalia</i>	sp.	D	o	
<i>Trapa</i>	sp.	k. A.	oo	
<i>Typha</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Ulmus</i>	sp.	D	o	ohne Flügel
<i>Urospathites</i>	<i>dalgasii</i>	D	I	
<i>Veronica</i>	sp.	k. A.	oo	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	oo	
<i>Vitis</i>	<i>lusatica</i>	D	I	
<i>Vitis</i>	<i>parasyvestris</i>	D	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	
<i>Zanthoxylum</i>	sp.	D	I	
<i>Ziziphus</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7 - Inden-Formation Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	Z	o	
<i>Carex</i>	<i>polygonata</i>	D	k. A.	
<i>Cinnamomum</i>	<i>costatum</i>	D	oo	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	o	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	o	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	o	
<i>Myrica</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	o	
<i>Tetrastigma</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7B Inden-Formation "Flöz Friesheim" (nicht ausgebildet)				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acanthopanax</i>	<i>solutus</i>	D	I	
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	o	
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	o	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carya</i>	sp.	D	oo	
<i>Cinnamomum</i>	<i>costatum</i>	D	oo	
<i>Cyclocarya</i>	<i>crassa</i>	D	oo	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Eomastixia</i>	<i>saxonica</i>	D	o	
<i>Eomastixia</i>	sp.	D	I	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	oo	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	oo	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	o	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7B Inden-Formation "Flöz Friesheim" (nicht ausgebildet)				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Mastixia</i>	<i>thomsonii</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	oo	
<i>Pallioporia</i>	<i>symplocoides</i>	D	o	
<i>Pinus</i>	<i>hampeana</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>leitzii</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	sp.	N	o	
<i>Polyspora</i>	<i>lignita</i>	D	o	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	
<i>Rehderodendron</i>	<i>ehrenbergii</i>	D	oo	
<i>Rubus</i>	<i>laticostatus</i>	D	o	
<i>Sapium</i>	<i>germanicum</i>	D	oo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	oo	
<i>Sphenotheca</i>	<i>incurva</i>	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>gothanii</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>lignitarum</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>pseudogregaria</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>salzhausenensis</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>schereri</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, ZSch	ooo	
<i>Tectocarya</i>	<i>rhenana</i>	D	I	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	D, So, Z	ooo	Astglieder
<i>Tetrastigma</i>	<i>lobata</i>	D	o	
<i>Toddalia</i>	<i>rhenana</i>	D	I	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	
<i>Weigela</i>	<i>szaferi</i>	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	<i>polymorphoides</i>	D	o	
<i>Acer</i>	sp.	D	oo	
<i>Alnus</i>	<i>lusatica</i>	Z	ooo	
<i>Alnus</i>	sp.	D, Z	ooo	männlich
<i>Asarina</i>	<i>ruboides</i>	D	o	
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	oo	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	o	
<i>Brasenia</i>	<i>victoria</i>	D	I	
<i>Butomus</i>	<i>hypericoides</i>	D	o	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	<i>hartauensis</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	oo	
<i>Cephalanthus</i>	<i>kireevskianus</i>	D	oo	
<i>Ceratophyllum</i>	sp.	D	oo	
<i>Ceratophyllum</i>	<i>submersum</i>	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	ooo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>europaea</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>trebovensis</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Cladium</i>	<i>europaeum</i>	D	k. A.	
<i>Cladium</i>	<i>oligovasculare</i>	D	oo	
<i>Cladium</i>	sp.	D	ooo	spp.
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D, F, So	oo	Blüten = <i>Tillia gieskeii</i>
<i>Cryptomeria</i>	sp.	D	k. A.	cf. <i>minisperma</i>
<i>Cyclocarya</i>	<i>cyclocarpa</i>	D	k. A.	
<i>Cyrilla</i>	sp.	D	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	ooo	
<i>Dichostylis</i>	sp.	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Eoeuryale</i>	<i>germanica</i>	D	k. A.	
<i>Eoeuryale</i>	sp.	D	oo	
<i>Eomastixia</i>	<i>holzapfelii</i>	D	oo	
<i>Epacridicarpum</i>	<i>pusillum</i>	D	k. A.	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	<i>reniculus</i>	D	o	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	o	
<i>Euphorbia</i>	sp.	D	k. A.	cf. <i>platyphyllos</i> foss.
<i>Eurya</i>	<i>boveyana</i>	D	ooo	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	o	auch Kupulen
<i>Ficus</i>	<i>potentilloides</i>	D	o	
<i>Frangula</i>	sp.	D	I	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	ooo	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	o	
<i>Hydrocharis</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Hydrocharis</i>	sp.	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D, F	oo	
<i>Ilex</i>	<i>lusatica</i>	D	I	
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	D	oo	
<i>Ilex</i>	<i>saxonica</i>	D	I	
<i>Ilex</i>	sp.	D	oo	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	D	oo	auch Früchte
<i>Laportea</i>	sp.	D	k. A.	cf. <i>germanica</i>
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	oo	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	oo	
<i>Leitneria</i>	<i>flexuosa</i>	D	oo	
<i>Leitneria</i>	sp.	D	o	
<i>Lemnospermum</i>	<i>pistiforme</i>	D	k. A.	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	oo	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	k. A.	
<i>Magnolia</i>	<i>ludwigii</i>	D	o	= lignita
<i>Magnolia</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Mastixia</i>	<i>thomsonii</i>	D	o	
<i>Mastixicarpum</i>	<i>limnophilum</i>	D	o	
<i>Melastomites</i>	sp.	D	oo	
<i>Meliosma</i>	sp.	D	oo	
<i>Microdiptera</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	ooo	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	oo	
<i>Monochoria</i>	<i>striatella</i>	D	oo	
<i>Myrica</i>	<i>boveyana</i>	D	o	
<i>Myrica</i>	<i>ceriferiformis</i>	D	k. A.	
<i>Myrica</i>	<i>geinitzii</i>	D	I	
<i>Myrica</i>	<i>minima</i>	k. A.	oo	
<i>Myrica</i>	sp.	D	oo	
<i>Naumburgia</i>	<i>subthysiflora</i>	D	o	
<i>Nymphaea</i>	sp.	D	k. A.	cf. <i>szaferi</i>
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	oo	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	ooo	
<i>Nyssa</i>	sp.	D	I	
<i>Oenanthe</i>	<i>pterocarpa</i>	D	k. A.	
<i>Ostrya</i>	<i>szaferi</i>	D	ooo	
<i>Paliurus</i>	<i>sibiricus</i>	D	I	
<i>Paliurus</i>	sp.	Do	oo	
<i>Pallioporia</i>	<i>symplocoides</i>	D	o	
<i>Phellodendron</i>	<i>lusaticum</i>	D	I	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	D, F	oo	
<i>Phyllanthus</i>	sp.	Do	oo	
<i>Pieris</i>	<i>quinquealata</i>	D	oo	
<i>Pinus</i>	<i>hampeana</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>leitzii</i>	Z	o	
<i>Polyspora</i>	<i>lignita</i>	D	o	
<i>Polygonum</i>	<i>leporimontanum</i>	D	k. A.	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Pseudeuryale</i>	sp.	D	I	
<i>Pterocarya</i>	<i>miolusatica</i>	D	k. A.	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Pyracantha</i>	<i>acuticarpa</i>	D, F	oo	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D, Z	>	teilw. m. Gallen <i>Sequoiomyia krauseli</i>
<i>Quercus</i>	sp.	D	I	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Rubus</i>	<i>laticostatus</i>	D	o	spp.
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rumex</i>	<i>miolusaticus</i>	D	oo	
<i>Salix</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Saururus</i>	<i>bilobatus</i>	D	k. A.	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	oo	
<i>Sapium</i>	<i>germanicum</i>	D	oo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	ooo	
<i>Sorbus</i>	sp.	D	o	
<i>Sparganium</i>	<i>haentzschelii</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	<i>minimum</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Sphenotheca</i>	<i>incurva</i>	D	oo	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D, F	oo	
<i>Staphylea</i>	sp.	D	I	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	I	
<i>Styrax</i>	<i>maximus</i>	D	I	
<i>Swida</i>	<i>bugloviana</i>	D	oo	
<i>Swida</i>	<i>gorbunovii</i>	D	k. A.	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Symplocos</i>	<i>germanica</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>gothanii</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>lignitarum</i>	D	oo	
<i>Symplocos</i>	<i>ludwigii</i>	D	k. A.	
<i>Symplocos</i>	<i>minutula</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>pseudogregaria</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	<i>salzhausenensis</i>	D	I	
<i>Symplocos</i>	<i>schereri</i>	D	o	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	oo	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, Z	>	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	D, Z	oo	
<i>Tetrastigma</i>	sp.	D	o	
<i>Toddalia</i>	<i>naviculaeformis</i>	D	o	
<i>Toddalia</i>	sp.	D	o	
<i>Trapa</i>	<i>heeri</i>	D	oo	
<i>Trigonobalanopsis</i>	sp.	D	o	
<i>Veronica</i>	sp.	D	oo	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	o	
<i>Vitis</i>	<i>parasylvestris</i>	D	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	
<i>Zelkova</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage* Basis				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	flach
<i>Alnus</i>	sp.	D, Z	oo	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Cephalanthus</i>	<i>kireevskianus</i>	D	oo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Cladium</i>	sp.	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D, B	oo	Blüten = <i>Tillia gieskeii</i>
<i>Cryptomeria</i>	<i>minisperma</i>	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage* Basis				
<i>Genus</i>	<i>Species</i>	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	o	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	I	
<i>Eurya</i>	<i>boveyana</i>	D	o	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	k. A.	
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	D	o	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	o	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	I	
<i>Leitneria</i>	<i>flexuosa</i>	D	o	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Magnolia</i>	<i>ludwigii</i>	D	o	= lignita
<i>Microdiptera</i>	<i>husatica</i>	D	o	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	o	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	o	
<i>Paliurus</i>	<i>sibiricus</i>	D	o	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	D, F	oo	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	I	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D, Zsch	oo	
<i>Rubus</i>	sp.	D	I	
<i>Sparganium</i>	<i>haentzschelii</i>	D	I	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, Z	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage* Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	oo	
<i>Alnus</i>	<i>lusatica</i>	D	oo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	ooo	
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	I	
<i>Boehmeria</i>	sp.	D	I	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	
<i>Cephalanthus</i>	<i>kireevskianus</i>	D	o	
<i>Ceratophyllum</i>	<i>submersum</i>	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	ooo	
<i>Cladiocarya</i>	<i>europaea</i>	D	ooo	
<i>Cladiocarya</i>	sp.	D	o	
<i>Cladium</i>	sp.	D	oo	
<i>Cornus</i>	<i>bugloviana</i>	D	o	
<i>Craigia</i>	<i>bronnii</i>	D, F	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	ooo	
<i>Dichostylis</i>	sp.	D	oo	dreikantige und flache
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	o	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	oo	
<i>Eurya</i>	<i>boveyana</i>	D	o	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	Ku	I	
<i>Fagus</i>	sp.	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	oo	
<i>Hydrocharis</i>	<i>lusatica</i>	D	ooo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Ilex</i>	<i>protogaea</i>	D	oo	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	F	o	
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	I	
<i>Leitneria</i>	<i>flexuosa</i>	D	oo	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 7E bis 7F - Äquivalent Flöz Schophoven Quasisequoia-Lage* Top				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Microdiptera</i>	<i>lusatica</i>	D	ooo	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	oo	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	oo	
<i>Myrica</i>	<i>ceriferiformis</i>	D	I	
<i>Naumburgia</i>	<i>subthysiflora</i>	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	ooo	
<i>Paliurus</i>	<i>sibiricus</i>	D	oo	
<i>Phyllanthus</i>	<i>securinegaeformis</i>	D	o	auch Früchte
<i>Pieris</i>	<i>quinquealata</i>	D	o	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	oo	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	ooo	
<i>Quasisequoia</i>	<i>couttsiae</i>	D, Z	ooo	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	o	
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rumex</i>	sp.	D	o	
<i>Sparganium</i>	<i>haentzschelii</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	o	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	oo	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, Zsch	ooo	
<i>Vitis</i>	sp.	D	I	spp.

Tagebau Hambach, Horizont 8 bis 9A - Hauptkies-Schichten bis Unterer (Haupt) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	D, Z	oo	
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	I	
<i>Boehmeria</i>	sp.	D	I	
<i>Brasenia</i>	<i>victoria</i>	D	I	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Carya</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 8 bis 9A - Hauptkies-Schichten bis Unterer (Haupt) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	o	
<i>Corylus</i>	<i>avellana</i>	D	o	
<i>Cyclocarya</i>	sp.	D	I	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	o	
<i>Euryale</i>	sp.	D	I	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	oo	auch Kupulen
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	F	I	
<i>Juglans</i>	<i>bergomensis</i>	D	o	
<i>Najas</i>	sp.	D	I	
<i>Nuphar</i>	sp.	D	I	
<i>Picea</i>	sp.	Z	I	stark abgerollt
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	o	
<i>Prunus</i>	sp.	D	I	1 cm lang
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	I	
<i>Rubus</i>	sp.	D	I	
<i>Stratiotes</i>	sp.	D	I	Bruch
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, ZSch	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 8 - Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Abies</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Acer</i>	sp.	D	oo	
<i>Actinidia</i>	sp.	D	o	
<i>Aesculus</i>	sp.	D, Ku	o	
<i>Ajuga</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Alnus</i>	sp.	D	ooo	cf. <i>lusatica</i>
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	o	
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	I	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 8 - Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>minimus</i>	D	o	
<i>Carya</i>	sp.	D	o	
<i>Ceratophyllum</i>	sp.	D	o	
<i>Cladiocarya</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Cleome</i>	sp.	D	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	o	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	k. A.	
<i>Eoeuryale</i>	sp.	D	o	
<i>Epipremnum</i>	sp.	D	o	
<i>Eucommia</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	k. A.	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D, Ku	ooo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D	oo	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	o	
<i>Ilex</i>	sp.	D	I	
<i>Juglans</i>	<i>bergomensis</i>	D	oo	
<i>Laurocalyx</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Leitneria</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	o	
<i>Magnolia</i>	<i>cor</i>	D	k. A.	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Meliosma</i>	sp.	D	I	
<i>Menispermum</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Najas</i>	<i>lanceolata</i>	D	o	
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	oo	
<i>Nyssa</i>	<i>ornithobroma</i>	D	I	
<i>Nyssa</i>	sp.	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 8 - Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Ostrya</i>	sp.	D	I	cf. <i>szaferi</i>
<i>Phellodendron</i>	sp.	D	I	
<i>Picea</i>	sp.	Z	oo	
<i>Pinus</i>	<i>brevis</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>leitzii</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>spinosa</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	oo	
<i>Polygonum</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Polyspora</i>	<i>kilpperi</i>	So	k. A.	Kapselklappen
<i>Polyspora</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Prunus</i>	sp.	D	o	spp.
<i>Pseudeuryale</i>	sp.	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Pyracantha</i>	<i>acuticarpa</i>	D	o	
<i>Quercus</i>	sp.	D, Ku	k. A.	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	o	
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Salix</i>	sp.	D	I	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Sapium</i>	<i>germanicum</i>	D	I	
<i>Saururus</i>	<i>bilobatus</i>	So	o	Tegmen
<i>Sciadopitys</i>	<i>tertiara</i>	D	k. A.	
<i>Scirpus</i>	<i>palibinii</i>	D	oo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	D, Z	o	
<i>Sparganium</i>	<i>noduliferum</i>	D	oo	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	I	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	I	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D, So	o	Kapsel
<i>Stratiotes</i>	sp.	D	I	
<i>Styrax</i>	<i>maximus</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 8 - Hauptkies-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Swida</i>	<i>gorbunovii</i>	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Symplocos</i>	sp.	D	I	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, ZSch	oo	
<i>Tetraclinis</i>	<i>salicornioides</i>	D	o	Astglieder
<i>Torreya</i>	<i>schulzii</i>	D	I	
<i>Trapa</i>	sp.	D	I	
<i>Urospathites</i>	sp.	k. A.	k. A.	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Zelkova</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 9A - Unterer (Haupt-) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Actinidia</i>	<i>faveolata</i>	D	o	
<i>Aesculus</i>	sp.	D	o	auch Früchte
<i>Alnus</i>	sp.	D, Z	ooo	
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	o	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	o	
<i>Brasenia</i>	<i>victoria</i>	D	o	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carya</i>	<i>angulata</i>	D	I	
<i>Carya</i>	sp.	D	I	
<i>Corylopsis</i>	<i>urselensis</i>	D	I	
<i>Corylus</i>	<i>avellana</i>	D	o	spp.
<i>Cryptomeria</i>	sp.	D	o	
<i>Cupressus</i>	<i>thomsonii</i>	Z	I	
<i>Cyclocarya</i>	<i>cyclocarpa</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	ooo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 9A - Unterer (Haupt-) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Empetrum</i>	<i>nigrum</i> foss.	D	I	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D, Ku	ooo	
<i>Fraxinus</i>	sp.	D	o	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	oo	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	D, Z	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	I	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	F	o	
<i>Juglans</i>	<i>bergomensis</i>	D	o	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	o	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	oo	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	o	
<i>Magnolia</i>	<i>cor</i>	D	I	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	o	
<i>Meliosma</i>	sp.	D	o	
<i>Mentha</i>	sp.	D	o	
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	o	
<i>Nymphaea</i>	sp.	D	I	
<i>Nyssa</i>	sp.	D	o	
<i>Oenanthe</i>	<i>aquatica</i> foss.	D	oo	
<i>Picea</i>	<i>latisquamosa</i>	Z	I	
<i>Picea</i>	sp.	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>timleri</i>	Z	I	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	o	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	I	
<i>Prunus</i>	sp.	D	oo	
<i>Pterocarya</i>	<i>limburgensis</i>	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Punica</i>	<i>antiquorum</i>	D	oo	= natans
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratoides</i>	D	I	
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 9A - Unterer (Haupt-) Rotton				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Scirpus</i>	<i>liratus</i>	D	oo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	D, Z	o	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	o	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	o	
<i>Staphylea</i>	<i>bessarabica</i>	D	I	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	oo	
<i>Stratiotes</i>	sp.	D	I	
<i>Styrax</i>	<i>maximus</i>	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, ZSch	ooo	
<i>Thalictrum</i>	sp.	D	I	
<i>Typha</i>	sp.	D	oo	
<i>Torreya</i>	<i>schulzii</i>	D	I	
<i>Trapa</i>	sp.	D	o	
<i>Tsuga</i>	<i>europaea</i>	Z	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	
Tagebau Hambach, Horizont 9B - Liblarer Sand, Rotton-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Actinidia</i>	<i>faveolata</i>	D	o	
<i>Aesculus</i>	<i>spinosissima</i>	D	I	
<i>Alnus</i>	sp.	D	o	auch Zapfen
<i>Asimina</i>	<i>brownii</i>	D	I	
<i>Brasenia</i>	<i>victoria</i>	D	I	
<i>Carex</i>	sp.	D	I	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>mettenii</i>	D	I	
<i>Carya</i>	<i>angulata</i>	D	o	
<i>Carya</i>	<i>ventricosa</i>	D	o	
<i>Carya</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 9B - Liblarer Sand, Rotton-Schichten				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Cathaya</i>	sp.	Z	I	
<i>Cladium</i>	<i>reidiorum</i>	D	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	o	
<i>Cryptomeria</i>	sp.	D, N	o	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	ooo	
<i>Juglans</i>	<i>bergomensis</i>	D	oo	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	o	
<i>Leitneria</i>	<i>venosa</i>	D	I	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	oo	
<i>Magnolia</i>	<i>cor</i>	D	I	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	I	
<i>Medicago</i>	sp.	D	I	
<i>Picea</i>	<i>latisquamosa</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	oo	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	o	
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	I	
<i>Rubus</i>	sp.	D	o	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	I	
<i>Staphylea</i>	sp.	D	o	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>intermedius</i>	D	I	
<i>Styrax</i>	<i>maximus</i>	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	ZSch	o	
<i>Thalictrum</i>	sp.	D	o	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 10 - Reuver Sand Reuver-Subformation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Actinidia</i>	<i>faveolata</i>	D	oo	
<i>Alnus</i>	sp.	D, Zsch	ooo	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>flagellata</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	klein; 1,5 x 0,7 mm
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Epipremnites</i>	<i>reniculus</i>	D	oo	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D, Ku	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	o	spp. länglich und +- kugelig
<i>Lycopus</i>	<i>antiquus</i>	D	I	
<i>Lysimachia</i>	sp.	D	o	
<i>Magnolia</i>	<i>cor</i>	D	oo	
<i>Melissa</i>	<i>elegans</i>	D	oo	
<i>Microdiptera</i>	<i>menzelii</i>	D	I	
<i>Thalictrum</i>	<i>minimum</i>	D	ooo	
<i>Viola</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 11 bis 13 - Reuver Subformation bis Tegelen-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Aesculus</i>	<i>spinosissima</i>	D	I	
<i>Alnus</i>	<i>glutinosa</i>	D	oo	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	o	
<i>Brasenia</i>	<i>victoria</i>	D	I	
<i>Carex</i>	sp.	D	o	cf. <i>pendula</i>
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	ooo	
<i>Corylus</i>	sp.	D	I	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Cyclocarya</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 11 bis 13 - Reuver Subformation bis Tegelen-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	ooo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	o	
<i>Ilex</i>	sp.	D	o	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	o	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Prunus</i>	sp.	D	I	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	o	
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratoides</i>	D	oo	
<i>Rubus</i>	sp.	D	o	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	I	
<i>Stratiotes</i>	<i>intermedius</i>	D	o	
<i>Tsuga</i>	sp.	Z	o	

Tagebau Hambach, Horizont 11 Reuver Subformation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Actinidia</i>	sp.	D	oo	
<i>Aesculus</i>	sp.	So	o	Schalenrest
<i>Alisma</i>	sp.	D	o	
<i>Alnus</i>	sp.	D, Z	ooo	männlich und weiblich
<i>Ampelopsis</i>	<i>malvaeformis</i>	D	o	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	o	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	<i>flagellata</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	<i>pendula</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	ooo	
<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i> foss.	D	o	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpolithus</i>	<i>minimus</i>	D	oo	
<i>Carya</i>	<i>angulata</i>	D	I	
<i>Carya</i>	<i>globosa</i>	D	I	
<i>Carya</i>	<i>ventricosa</i>	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 11 Reuver Subformation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Cathaya</i>	<i>loehrrii</i>	Z	I	
<i>Cathaya</i>	sp.	Z	o	
<i>Ceratophyllum</i>	<i>demersum</i>	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	oo	
<i>Cladium</i>	sp.	D	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	oo	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	ooo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>spathaceum</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	I	
<i>Epipremnites</i>	<i>ornatus</i>	D	I	
<i>Epipremnites</i>	sp.	D	oo	
<i>Euphorbia</i>	sp.	D	I	
<i>Eurya</i>	<i>stigmosa</i>	D	I	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	D	ooo	auch Kupulen
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	ooo	
<i>Halesia</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Hippuris</i>	sp.	D	o	
<i>Hydrocharis</i>	sp.	D	o	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Itea</i>	<i>europaea</i>	D	I	
<i>Juglans</i>	<i>bergomensis</i>	D	oo	
<i>Leitneria</i>	sp.	D	o	
<i>Liquidambar</i>	<i>magniloculata</i>	D	o	
<i>Liriodendron</i>	<i>geminata</i>	D	oo	
<i>Lycopus</i>	<i>antiquus</i>	D	o	
<i>Lycopus</i>	<i>europaeus</i>	D	o	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	o	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	o	
<i>Melissa</i>	sp.	D	oo	
<i>Menispermum</i>	sp.	D	o	
<i>Microdiptera</i>	sp.	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 11 Reuver Subformation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Myriophyllum</i>	sp.	D	oo	
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	oo	
<i>Nymphaea</i>	sp.	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	o	
<i>Picea</i>	<i>latisquamosa</i>	Z	o	
<i>Picea</i>	sp.	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>brevis</i>	Z	o	
<i>Pinus</i>	<i>timleri</i>	ZSch	I	
<i>Pinus</i>	sp.	Z	oo	
<i>Polygonum</i>	sp.	D	o	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	ooo	
<i>Prunus</i>	sp.	D	o	
<i>Pterocarya</i>	<i>limburgensis</i>	D	oo	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	oo	
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratoides</i>	D	ooo	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Scirpus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	o	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	o	
<i>Spirematospermum</i>	<i>wetzleri</i>	D	o	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>intermedius</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	I	
<i>Stratiotes</i>	<i>tuberculatus</i>	D	I	
<i>Styrax</i>	<i>maximus</i>	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D, ZSch	oo	
<i>Teucrium</i>	sp.	D	oo	
<i>Torreya</i>	<i>schulzii</i>	D	I	
<i>Trapella</i>	<i>weylandii</i>	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 11 Reuver Subformation				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Typha</i>	sp.	D	oo	
<i>Viola</i>	sp.	D	o	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	oo	
<i>Vitis</i>	sp.	D	I	
<i>Vitis</i>	<i>teutonica</i>	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 12 - Ältere Hauptterrassen Kohle A - <i>Cercidiphyllum</i> -Kohle*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Alnus</i>	sp.	D	oo	
<i>Alnus</i>	sp.	Z	oo	männlich und weiblich
<i>Batrachium</i>	sp.	D	o	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	oo	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	Z	oo	
<i>Hydrocharis</i>	sp.	D	o	
<i>Hydrocotyle</i>	sp.	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	I	
<i>Mentha</i>	sp.	D	o	
<i>Menyanthes</i>	<i>trifoliata</i> foss.	D	oo	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	o	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	o	
<i>Pterocarya</i>	sp.	D	oo	
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratoides</i>	D	o	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	k. A.	
<i>Rubus</i>	sp.	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	I	
<i>Typha</i>	<i>pliocenica</i>	D	oo	
<i>Typha</i>	sp.	D	I	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	k. A.	

Tagebau Hambach, Horizont 12 - Ältere Hauptterrassen Kohle B - <i>Osmunda</i> -Kohle*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Alisma</i>	<i>plantago-aquatica</i>	D	oo	
<i>Batrachium</i>	sp.	D	o	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	I	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>szaferi</i>	D	o	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	oo	
<i>Cathaya</i>	<i>burghii</i>	Z	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	o	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Elatine</i>	sp.	D	o	cf. <i>alsinastrum</i>
<i>Hippuris</i>	<i>vulgaris</i>	D	o	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Myriophyllum</i>	sp.	D	I	
<i>Najas</i>	<i>lanceolata</i>	D	oo	
<i>Najas</i>	<i>marina</i> foss.	D	oo	
<i>Oenanthe</i>	sp.	D	o	
<i>Picea</i>	sp.	Z	o	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	spp.
<i>Prunus</i>	<i>spinosa</i>	D	o	
<i>Quercus</i>	sp.	D	oo	auch Kupulen
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	o	
<i>Rubus</i>	sp.	D	I	
<i>Sagittaria</i>	<i>sagittifolia</i> foss.	D	oo	
<i>Scirpus</i>	<i>pliocenicus</i>	D	ooo	
<i>Scirpus</i>	sp.	D	o	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	o	
<i>Typha</i>	sp.	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 13 bis 14, Kohle C - <i>Glyptostrobus</i> -Kohle* bis Eburon				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	I	
<i>Alnus</i>	sp.	D, Z	oo	
<i>Brasenia</i>	<i>victoria</i>	D	o	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>blismoides</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	spp.
<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i> foss.	D	oo	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Ceratophyllum</i>	sp.	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	o	
<i>Corylus</i>	<i>avellana</i>	D	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	oo	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	
<i>Eucommia</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Fraxinus</i>	sp.	D	I	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	oo	
<i>Hippuris</i>	<i>vulgaris</i>	D	I	
<i>Hypericum</i>	<i>tertiaerum</i>	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	o	
<i>Lycopus</i>	<i>antiquus</i>	D	oo	
<i>Magnolia</i>	<i>cor</i>	D	o	
<i>Menyanthes</i>	<i>trifoliata</i> foss.	D	oo	
<i>Ostrya</i>	<i>szaferi</i>	D	o	
<i>Phellodendron</i>	<i>elegans</i>	D	I	
<i>Picea</i>	sp.	Z	oo	
<i>Pinus</i>	<i>parastroboides</i>	Z	o	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	ooo	spp.
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	ooo	
<i>Prunus</i>	<i>girardii</i>	D	I	
<i>Prunus</i>	sp.	D	k. A.	

Tagebau Hambach, Horizont 13 bis 14, Kohle C - <i>Glyptostrobus</i> -Kohle* bis Eburon				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Pterocarya</i>	<i>limburgensis</i>	D	ooo	
<i>Quercus</i>	sp.	D	oo	auch Kupulen
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratoides</i>	D	ooo	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	oo	spp.
<i>Rubus</i>	sp.	D	I	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	I	
<i>Scirpus</i>	sp.	D	o	spp.
<i>Sparganium</i>	sp.	D	o	
<i>Stratiotes</i>	sp.	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Thalictrum</i>	sp.	D	o	
<i>Tsuga</i>	<i>europaea</i>	Z	I	
<i>Viola</i>	sp.	D	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Aesculus</i>	sp.	D	I	
<i>Alnus</i>	<i>glutinosa</i>	D	I	
<i>Alnus</i>	sp.	D, Z	ooo	männlich und weiblich
<i>Ampelopsis</i>	sp.	D	I	
<i>Boehmeria</i>	<i>lithuanica</i>	D	oo	
<i>Caldesia</i>	<i>cylindrica</i>	D	o	
<i>Carex</i>	<i>blysmoides</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	<i>rostrata</i>	D	oo	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	
<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i> foss.	D	oo	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Ceratophyllum</i>	<i>submersum</i>	D	I	
<i>Ceratophyllum</i>	sp.	D	oo	
<i>Cercidiphyllum</i>	<i>helveticum</i>	D	oo	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Corylus</i>	<i>avellana</i>	D	o	
<i>Corylus</i>	sp.	D	oo	
<i>Cryptomeria</i>	sp.	Z	I	
<i>Cyclocarya</i>	<i>crassa</i>	D	I	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	ooo	
<i>Decodon</i>	<i>globosus</i>	D	oo	
<i>Dichostylis</i>	sp.	D	oo	
<i>Dulichium</i>	<i>marginatum</i>	D	o	
<i>Dulichium</i>	<i>vespiforme</i>	D	o	
<i>Elatine</i>	sp.	D	I	cf. <i>hydropiperoid</i>
<i>Epipremnites</i>	<i>reniculus</i>	D	o	
<i>Eucommia</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Euphorbia</i>	<i>platyphyllos</i> foss.	D	o	
<i>Fagus</i>	<i>decurrens</i>	Ku	oo	
<i>Fraxinus</i>	sp.	D	I	
<i>Glyptostrobus</i>	<i>europaeus</i>	D, Z	ooo	
<i>Hippuris</i>	<i>vulgaris</i>	D	oo	
<i>Hydrocharis</i>	<i>morsus-ranae</i> foss.	D	o	
<i>Hypericum</i>	<i>tertiaerum</i>	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	o	
<i>Ilex</i>	sp.	D	I	cf. <i>aquifolium</i>
<i>Leitneria</i>	sp.	D	I	
<i>Lycopus</i>	<i>antiquus</i>	D	oo	
<i>Magnolia</i>	sp.	D	o	
<i>Mentha</i>	sp.	D	o	
<i>Menyanthes</i>	<i>trifoliata</i> foss.	D	oo	
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	o	
<i>Nyssa</i>	<i>disseminata</i>	D	oo	
<i>Ostrya</i>	<i>szaferi</i>	D	oo	
<i>Phellodendron</i>	<i>elegans</i>	D	o	
<i>Picea</i>	sp.	D	oo	
<i>Pinus</i>	<i>parastroboides</i>	Z	o	
<i>Platanus</i>	sp.	D	I	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	ooo	spp.
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	ooo	
<i>Prunus</i>	sp.	D	oo	
<i>Pterocarya</i>	<i>limburgensis</i>	D	ooo	
<i>Quercus</i>	sp.	D, Ku	o	
<i>Ranunculus</i>	<i>sceleratoides</i>	D	ooo	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rubus</i>	sp.	D	o	
<i>Sambucus</i>	sp.	D	o	
<i>Scirpus</i>	<i>liratus</i>	D	oo	
<i>Scirpus</i>	sp.	D	o	
<i>Sequoia</i>	<i>abietina</i>	Z	I	
<i>Solanum</i>	<i>dulcamara</i>	D	o	
<i>Sparganium</i>	sp.	D	oo	
<i>Stewartia</i>	<i>beckerana</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>intermedius</i>	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>kaltennordheimensis</i>	D	oo	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Taxodium</i>	<i>dubium</i>	D	I	
<i>Teucrium</i>	sp.	D	o	cf. <i>tatjanae</i>
<i>Thalictrum</i>	sp.	D	o	
<i>Trapa</i>	sp.	D	I	
<i>Viola</i>	sp.	D	oo	
<i>Vitis</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex <i>Cyclocarya</i> -Lage*				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Brasenia</i>	sp.	D	I	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Cyclocarya</i>	<i>nucifera</i>	D	oo	
<i>Laurocarpum</i>	sp.	D	I	
<i>Quercus</i>	sp.	D	o	

Tagebau Hambach, Horizont 13 - Tegelen-Komplex oberer Bereich				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Acer</i>	sp.	D	o	
<i>Batrachium</i>	sp.	D	I	
<i>Betula</i>	<i>cholmechensis</i>	D, Zsch	ooo	
<i>Carex</i>	sp.	D	oo	cf. <i>szaferi</i>
<i>Chamaecyparis</i>	sp.	D, Zsch	ooo	
<i>Chenopodium</i>	<i>album</i>	D	I	
<i>Corylus</i>	sp.	D	o	
<i>Crataegus</i>	sp.	D	oo	
<i>Frangula</i>	sp.	D	oo	
<i>Hypericum</i>	sp.	D	oo	
<i>Lycopus</i>	sp.	D	o	flach, rundlich
<i>Menyanthes</i>	sp.	D	o	2,2 x 1,8 mm
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	ooo	
<i>Nymphaea</i>	sp.	D	oo	
<i>Oenanthe</i>	<i>aquatica</i> foss.	D	I	
<i>Pinus</i>	<i>peuce</i> foss.	Z	oo	
<i>Pinus</i>	sp.	D	ooo	
<i>Polygonum</i>	sp.	D	I	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	oo	
<i>Proserpinaca</i>	<i>reticulata</i>	D	oo	
<i>Prunus</i>	sp.	D	oo	
<i>Quercus</i>	sp.	Ku	I	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	o	
<i>Rhododendron</i>	<i>germanica</i>	F	oo	auch Kelche
<i>Rubus</i>	sp.	D	oo	
<i>Rumex</i>	sp.	D	o	
<i>Spiraea</i>	<i>gomeliana</i>	So	oo	Kapseln
<i>Tsuga</i>	sp.	Z	o	
<i>Viola</i>	sp.	D	I	
<i>Viscum</i>	<i>ponholzense</i>	Be	I	

Tagebau Hambach, Horizont 15? - Waal-Komplex				
Genus	Species	Einheit	Anzahl	Anmerkungen
<i>Batrachium</i>	sp.	D	oo	
<i>Betula</i>	sp.	D	I	
<i>Carpinus</i>	sp.	D	o	
<i>Chenopodium</i>	sp.	D	I	
<i>Eucommia</i>	<i>europaea</i>	D	o	
<i>Lactuca</i>	<i>protomuralis</i>	D	I	
<i>Myriophyllum</i>	sp.	D	o	
<i>Najas</i>	<i>lanceolata</i>	D	I	
<i>Najas</i>	<i>marina</i> foss.	D	I	
<i>Nuphar</i>	<i>luteum</i>	D	I	
<i>Phellodendron</i>	sp.	D	I	
<i>Potamogeton</i>	sp.	D	o	
<i>Pterocarya</i>	<i>limburgensis</i>	D	ooo	
<i>Ranunculus</i>	sp.	D	I	
<i>Scirpus</i>	sp.	D	o	
<i>Stratiotes</i>	<i>intermedius</i>	D	o	
<i>Swida</i>	sp.	D	o	
<i>Trapa</i>	sp.	D	o	
<i>Viola</i>	sp.	D	o	
<i>Vitis</i>	sp.	D	oo	

7 Gattungen nach Alphabet

<i>Abies</i>
<i>Acanthopanax</i>
<i>Acer</i>
<i>Actinidia</i>
<i>Aesculus</i>
<i>Ajuga</i>
<i>Alisma</i>
<i>Alnus</i>
<i>Ampelopsis</i>
<i>Asarina</i>
<i>Asimina</i>
<i>Batrachium</i>
<i>Betula</i>
<i>Boehmeria</i>
<i>Brasenia</i>
<i>Butomus</i>
<i>Caldesia</i>
<i>Carex</i>
<i>Carpinus</i>
<i>Carpinus</i>
<i>Carpolites</i>
<i>Carya</i>
<i>Cathaya</i>
<i>Cephalanthus</i>
<i>Ceratophyllum</i>
<i>Cercidiphyllum</i>
<i>Chamaecyparis</i>
<i>Chenopodium</i>
<i>Cinnamomum</i>
<i>Cladiocarya</i>
<i>Cladium</i>
<i>Cleome</i>
<i>Comarostaphylis</i>

<i>Cordia</i>
<i>Cornus</i>
<i>Corylopsis</i>
<i>Corylus</i>
<i>Craigia</i>
<i>Crataegus</i>
<i>Cryptomeria</i>
<i>Cupressus</i>
<i>Cyclocarya</i>
<i>Cynanchum</i>
<i>Cyrilla</i>
<i>Decodon</i>
<i>Dichostylis</i>
<i>Dulichium</i>
<i>Elatine</i>
<i>Empetrum</i>
<i>Eoeuryale</i>
<i>Eomastixia</i>
<i>Epacridicarpum</i>
<i>Epipremnites</i>
<i>Epipremnum</i>
<i>Eucommia</i>
<i>Euphorbia</i>
<i>Eurya</i>
<i>Euryale</i>
<i>Fagus</i>
<i>Ficus</i>
<i>Frangula</i>
<i>Fraxinus</i>
<i>Fraxinus</i>
<i>Glyptostrobus</i>
<i>Halesia</i>
<i>Hemitrapa</i>

<i>Hippuris</i>
<i>Hydrocharis</i>
<i>Hydrocotyle</i>
<i>Hypericum</i>
<i>Ilex</i>
<i>Itea</i>
<i>Juglans</i>
<i>Lactuca</i>
<i>Laportea</i>
<i>Laurocalyx</i>
<i>Laurocarpum</i>
<i>Leitneria</i>
<i>Lemnospermum</i>
<i>Liquidambar</i>
<i>Liriodendron</i>
<i>Lithuanica</i>
<i>Ludwigia</i>
<i>Lycopus</i>
<i>Lysimachia</i>
<i>Magnolia</i>
<i>Mastixia</i>
<i>Mastixicarpum</i>
<i>Medicago</i>
<i>Meliosma</i>
<i>Melissa</i>
<i>Menispermum</i>
<i>Mentha</i>
<i>Menyanthes</i>
<i>Microdiptera</i>
<i>Monochoria</i>
<i>Myrica</i>
<i>Myriophyllum</i>
<i>Najas</i>

<i>Naumburgia</i>
<i>Nuphar</i>
<i>Nymphaea</i>
<i>Nyssa</i>
<i>Oenanthe</i>
<i>Ostrya</i>
<i>Paliurus</i>
<i>Pallioporia</i>
<i>Perilla</i>
<i>Phellodendron</i>
<i>Phyllanthus</i>
<i>Physalis</i>
<i>Picea</i>
<i>Pieris</i>
<i>Pilea</i>
<i>Pinus</i>
<i>Platanus</i>
<i>Polygonum</i>
<i>Polyspora</i>
<i>Potamogeton</i>
<i>Proserpinaca</i>
<i>Prunus</i>
<i>Pseudoeuryale</i>
<i>Pterocarya</i>
<i>Punica</i>
<i>Pyracantha</i>
<i>Quasisequoia</i>
<i>Quercus</i>
<i>Ranunculus</i>
<i>Rehderodendron</i>
<i>Rubus</i>
<i>Rumex</i>
<i>Sagittaria</i>
<i>Salix</i>
<i>Sambucus</i>

<i>Sapium</i>
<i>Saururus</i>
<i>Sciadopitys</i>
<i>Scirpus</i>
<i>Sequoia</i>
<i>Solanum</i>
<i>Sorbus</i>
<i>Sparganium</i>
<i>Sphenotheca</i>
<i>Spiraea</i>
<i>Spirematospermum</i>
<i>Spondiaemorpha</i>
<i>Staphylea</i>
<i>Stewartia</i>
<i>Stratiotes</i>
<i>Styrax</i>
<i>Swida</i>
<i>Symplocos</i>
<i>Taxodium</i>
<i>Tectocarya</i>
<i>Ternstroemia</i>
<i>Tetraclinis</i>
<i>Tetrastigma</i>
<i>Teucrium</i>
<i>Thalictrum</i>
<i>Toddalia</i>
<i>Torreya</i>
<i>Trapa</i>
<i>Trapella</i>
<i>Trigonobalanopsis</i>
<i>Tsuga</i>
<i>Typha</i>
<i>Ulmus</i>
<i>Umbelliferopsis</i>
<i>Urospathites</i>

<i>Veronica</i>
<i>Viola</i>
<i>Viscum</i>
<i>Vitis</i>
<i>Weigela</i>
<i>Zanthoxylon</i>
<i>Zelkova</i>
<i>Ziziphus</i>

8 Publikationen von M. PINGEN

- KVAČEK, Z., MANCHESTER, S. R., ZETTER, R. & PINGEN, M. (2002): Fruits and seeds of *Craigia bronnii* (Malvaceae - Tilioideae) and associated flower buds from the late Miocene Inden Formation, Lower Rhine Basin, Germany. – Review of Palaeobotany and Palynology, **119**: 311 – 324, 6 Taf.; Amsterdam.
- PINGEN, M. (2002): Fruits of *Cyrilla* in Miocene sediments of the Lower Rhine Embayment (Germany) and their ecological significance. – 6th European Paleobotany-Palynology Conference, August 29 – September 2, 2002, Athens, Greece. Program, Book of Abstracts, S. 144.
- ZETTER, R., WEBER, M., HESSE, M. & PINGEN, M. (2002): Pollen, pollenkitt, and orbicules in *Craigia bronnii* flower buds (Tilioideae, Malvaceae) from the Miocene of Hambach, Germany. – International Journal of Plant Sciences, **163**(6): 1067 – 1071, 2 Abb.; Chicago.
- GREGOR, H.-J., PINGEN, M. & SCHMITT, H. (2001): Eine neue Megaflora aus den basalen Inden-Schichten des Tagebaus Hambach bei Niederzier (Rheinbraun AG, Köln). – Documenta naturae, **138**: 49 – 59, 1 Abb., 3 Tab., 2 Taf.; München.
- PINGEN, M. (2001): Eine Karpoflora aus dem Untermiozän des Tagebaus Fortuna-Garsdorf (Nordrhein-Westfalen, Deutschland). – Palaeontographica, **B259**(1-6): 221 – 233, 2 Abb., 1 Tab., 3 Taf.; Stuttgart.
- PINGEN, M., KVAČEK, Z. & MANCHESTER, S. R. (2001): Früchte und Samen von *Craigia bronnii* aus dem Obermiozän von Hambach (Niederrheinische Bucht - Deutschland). – Documenta naturae, **138**: 1 – 7, 2 Taf.; München.
- GREGOR, H.-J., PINGEN, M., MAYR C. & SCHMITT, H. (1999): Die neogene Makrofloren-Abfolge im Tagebau Hambach der Rheinbraun AG Köln – erste Ergänzungen. – Documenta naturae, **104**(3): 1 – 81, 111 Tab., 8 Taf.; München.
- GREGOR, H.-J., PINGEN, M., BUTZMANN, R., FISCHER, T. C., MAYR, C. & SCHMITT, H. (1998): Die neogene Makrofloren-Abfolge im Tagebau Hambach der Rheinbraun AG Köln. – Documenta naturae, **104**(2): 1 – 83, 8 Taf., 142 Tab.; München.
- PINGEN, M. (1998): Eine obermiozäne Frucht- und Samenflora aus dem Tagebau Hambach b. Düren. Kurzfassung eines Vortrages zum Symposium „Paläobotanische Forschung 100 Jahre nach Freiherr Constantin von Ettingshausen“, Graz 7. – 9. 7. 1997. – In: Rundbrief des Arbeitskreises für Paläobotanik und Palynologie vom 31. Januar 1998; Münster.
- FERGUSON, D. K., PINGEN, M., ZETTER, R. & HOFMANN, C.-C. (1997): Advances in our knowledge of the Miocene plant assemblage from Kreuzau, Germany. – Review of Palaeobotany and Palynology, **101**: 147 – 177, 9 Abb., 8 Taf.; Amsterdam.
- PINGEN, M. (1996): Neue Pflanzenfossilien aus dem niederrheinischen Tertiär XI. Erstnachweis von *Eurya boveyana* CHANDLER, *Itea europaea* MAI und *Phyllanthus securinegaeformis* MAI aus den obermiozänen Inden-Schichten von Hambach. – Documenta naturae, **104**(1): 27 – 32; München.

- PINGEN, M. (1994): *Athrotaxis couttsiae* (HEER) GARDNER – ein reiches Vorkommen in obermiozänen Kohlen des Tagebaus Hambach b. Düren (Rheinland). – *Documenta naturae*, **84**: 24 – 30; München.
- PINGEN, M. (1994): Neue Daten und Berichtigungen zur Sand- und Tongrube von Kreuzau (früher Niederdrove). – *Documenta naturae*, **89**: 9 – 19; München.
- PINGEN, M., FERGUSON, D. K. & COLLINSON, M. E. (1994): *Homalanthus costatus* MAI: a new Miocene fruit of *Cinnamomum* SCHAEFFER (Lauraceae). – *Palaeontographica*, **B232**: 155 – 174; Stuttgart.
- PINGEN, M. & GREGOR, H.-J. (1994): Neue Pflanzenfossilien aus dem niederrheinischen Tertiär VIII. *Tilia gieskei* nov. spec. – der erste fossile Blütenfund aus dem Tagebau Hambach. – *Documenta naturae*, **89**: 1 – 8; München.
- PINGEN, M. (1993): Rezension von: TEICHMÜLLER, M. Rekonstruktionen verschiedener Moortypen des Hauptflözes der niederrheinischen Braunkohle. Ergänzte Neuauflage. Geol. LA NRW, Krefeld. 1991. – *Geologie en Mijnbouw*, **72**: 88 – 90 und *Documenta naturae*, **78**: 18 – 19.
- COLLISON, M. E. & PINGEN, M. (1992): Seeds of the Melastomataceae from the Miocene of Central Europe. – In: KOVAR-EDER, J. (ed.): *Palaeovegetational development in Europe and regions relevant to its palaeofloristic evolution. Proceedings of the Pan-European Palaeobotanical Conference Vienna, 19 – 23 September 1991*: 129 – 139; Wien.
- PINGEN, M. (1992): Die Makrofloren von Kreuzau und Probleme ihrer stratigraphischen Einordnung. – *Documenta naturae*, **70**: 1 – 5; München.
- PINGEN, M. (1990): The fruit and seed flora of Kreuzau, western Germany (Miocene). – In: KNOBLOCH, E. & KVACEK, Z. (Eds.): *Proceedings of the Symposium Paleofloristic and paleoclimatic changes in the Cretaceous and Tertiary*: 213 – 214; Praha.
- PINGEN, M. (unveröff. 1989): Die Geschichte vom einsamen *Homalanthus*. 2 S.
- PINGEN, M. (1987): Eine miozäne Frucht- und Samenflora aus Kreuzau bei Düren. – *Documenta naturae*, **41**: 14 – 18; München.
- PINGEN, M. (1987): Früchte und Samen aus dem Tertiär. – *Alsdorfer Fundgrube*, **12**: 255 – 263.